

Broliai ir sesės šauliai, mieli „Trinitas“ skaitytojai,

„Tebūnie visi mūsų darbai nušviesti Tėvynės meilės, Tėvynės gynimo dvasios, tada visi jie Tėvynei bus naudingi, ją stiprins ir gins“, – kadaise į visos Lietuvos šaulius, kurių tarpukariu turėjome daugiau nei 60 tūkstančių, kreipėsi Vladas Putvinskis-Pūtvis. Bent kiek mąstantis žmogus ir šiandien, ypač šiandien, šiam imperatyvui ne tik neprieštaraus, bet ir veiks taip, kad jis virstų kasdiene nuostata.

Leidžiant paskutinį vasaros numerį bei labinantis su rudeniui visai dera pasidžiaugti derliumi – regimuoju bei nuspėjamoju, tikėtina, neilgai trukus pribręsiančiu.

Kaip ir kasmet, taip ir šią neįtikėtinai karštą vasarą jaunųjų šaulių stovyklose pailsėjo ir karinių mokslų paragavo nemažai jaunuolių – apie 3 600 moksleivių. Vieni iš jų šaulystę „atidės“, t. y. pakeis kitokiomis veiklomis ir ramiai sau lauks būsimos vasaros pramogos – stovyklos, kiti – tikėkime didžiąja dauguma – tęs šaulišką veiklą būreliuose ir kuopose – mokysis, domėsis, smalsaus, dalyvaus ir auga. Fiziškai bei dvasiškai. Žinoma, jei turės gerus augintojus – būrelių bei kuopų vadus. Smagu, kad nestingame tokių sesių ir brolių, kuriais galime didžiuotis, kuriais džiaugiasi „jų vaikai“. Apie tokius ma-lonu rašyti. Todėl tai ir darome.

Vasaros žygiai – dar vienas iš šauliškų veikimų, gausinantis žinių, dvasinių patyrimų derlių. O žygiuoti galima daug kur: per Lietuvą – šiandieninę ar istorinę, – ją matuojant akimis ir širdimi. Ne itin sudėtinga ir gerokai toliau. Jei šauliškai – su trispalve kuprinėje ir Lietuva širdy. Ištvėrmieji mina sunkiais tėvų ir brolių takais tolimuose sibiruose: kad giliau įsimintume ir prisimintume.

Vasaros derliumi įvardytinas ir Vilniaus – labiau norėtusi konstatuoti: visos Lietuvos – šaulėjimas: tapome ryškiau matomi, geriau girdimi. Ne vien tik savo šalyje, bet ir pasaulyje. Faktas, kad vilniečiai suaktyvėjo ir rinktinės narių skaičius auga itin sparčiai, be abejo, džiugina. Paties fakto ištakos – Ukrainos įvykiai – anaipol. Akylai juos sekdami neliename nuošalyje – veikiame, kas yra mūsų galioje: ukrainiečių vaikai stovyklauja drauge su jaunaisiais šauliais, įvairiose rinktinėse šauliai inicijuoja labdaros rinkimą Ukrainos kariams. Tiesa, apie tai žurnale nesigiriame. Kodėl? Viena iš priežasčių – užtenka žinoti, kad elgiamės, kaip dera tikriems šauliams.

Ir vėl norisi prisiminti Pūtį: „Šaulių sąjunga yra Tavo šeima. Stenkis, kad ji stovėtų aukštai. Jei stovės aukštai, išaukštins ir tave.“ Galvoje, ko gero, turėtas ne išaukštinimas dėl tuščio pasididžiavimo, o dėl teisingos, turinčios prasmę veiklos.

Taip ir darbuokimės.

Pagarbiai
„Trinitas“ redaktorė Lolita Sipavičienė

ŠAULIŲ SAJUNGAI 95-ERI

Birželio 28 d. Lietuvos šaulių sąjunga minėjo 95-ąsias organizacijos įkūrimo metines.

Iškilmės prasidėjo tradicinėje šaulių švenčių erdvėje – Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje – Vyčio Kryžiaus vėliavos pakėlimo ceremonija. Garbė vėliavą pakelti buvo suteikta LŠS atkūrimo iniciatyvinės grupės steigėjui, Vyčio Kryžiaus ordino kavalieriui Stasiui Ignatavičiui. Pagerbę žuvusiuosius Lietuvos nepriklausomybės kovose, padėję gėlių prie paminklo organizacijos įkūrėjui Vladui Putvinskiui-Pūtviui iš visos Lietuvos rinktinių į šventę atvykę šauliai bei svečiai, lydimi Karinių oro pajėgų orkestro, žengdami darnia rikiuote pažadino Laisvės alėją ir susibūrė bendrai maldai Kauno Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčioje.

Šv. Mišias aukojęs kapelionas kpt. Tomas Karklys susirinkusiesiems priminė svarbiausius šauliško gyvenimo vertybinius dėsnius ir palinkėjo, kad jais vadovaudamiesi šauliai tęstų LŠS įkūrėjo V. Pūtvio pradėtą darbą ir įprasmintų savo buvimą organizacijoje. Po šv. Mišių priesaiką ir pasižadėjimo žodžius ištare keliolika Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulių.

Po krašto apsaugos ministro Juo-

Šventė, prasidėjusi Karo muziejaus sodelyje...

V. Kilpio nuotraukos

zo Oleko, LŠS vado ats. plk. Antano Plieskio, pirmojo LŠS vado Gedimino Jankaus sveikinimo žodžių – kalbėjusieji džiaugėsi, kad organizacijos įkūrimo jubiliejus sutapo su išaugusiu LŠS populiarumu, dėkojo sesėms ir broliams šauliams už tarnystę Tėvynei, padarė ekskursą į Sąjungos atkūrimo metus ir kt. – vyko Šaulių sąjungai nusipelnusių žmonių apdovanojimo ceremonija ir šaulių meno kolektyvų apžiūros laureatų koncertas. Nepriklausomybės aikštėje darniai skambėjo šaulių bei jaunųjų jų brolių ir sesių balsai. Tą pačią dieną Kaune prasidėjo Dainų šventė „Čia – mano namai“, sutelkusi tūkstančius lietuvių. Iš visos Lietuvos bei užsienio į Kauną susirinkusių tautiečių dainos, pagavusios šaulių atliekamų melodijų aidą, skambėjo toli.

LŠS atkūrimo iškilmėse dalyvavo giminiškų šauliams organizacijų atstovai – svečiai iš užsienio: Latvijos Jaunsargių ir Estijos *Kodututred* atstovai, naujai paskirtas LŠS vadas ats. plk. lt. Liudas Gumbinas, Policijos generalinio komisaro pavaduotojas Renatas Požėla, Kauno apskrities vyriausiojo policijos

komisariato Policijos viešosios tvarkos valdybos viršininkas Remigijus Stukas, Lietuvos kariuomenės karinių vienetų vadai, išeivijos šauliai.

Lietuvos šaulių sąjunga buvo įkurta 1919 m. birželio 27-ąją Kaune. ■

LOLITA SIPAVIČIENĖ

...persikėlė į pagrindinę Kauno gatvę

ATS. PLK. LTN. LIUDAS GUMBINAS – ŠAULIŲ SAJUNGOS VADAS

Ši vasara šauliams sklidina neeilinių įvykių: Sąjungos suvažiavimas, organizacijos 95-metis, vadų pasikeitimas, LŠS atkūrimo 25-metis.

LŠS įstatyme, kaip žinome, konstatuojama, kad Sąjungos vadą trejų metų kadencijai skiria krašto apsaugos ministras Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui ir Lietuvos šaulių sąjungos suvažiavimui pritarus. Po visų šių procedūrų birželio 27 d., minint Lietuvos šaulių sąjungos 95-ąsias įkūrimo metines, krašto apsaugos ministras Juozas Olekas pasirašė įsakymą dėl ats. plk. ltn. Liudo Gumbino skyrimo LŠS vadu, o liepos 11-ąją Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje, Kaune, vyko iškilminga Šaulių sąjungos vadų pasikeitimo ceremonija.

Krašto apsaugo ministras padėkojo ketverius metus LŠS vadovavusiam ats. plk. Antanui Plieskiui už sąžiningą darbą ir Šaulių sąjungos stiprinimą, o visiems šauliams – už tarnystę Tėvynei, tradicijų puoselėjimą. „Mes sugebėjome įrodyti, kad Šaulių sąjunga yra patikima patriotinė organizacija, dabar į ją įsijungia vis daugiau narių. Tikiu, kad ir naujasis Šaulių sąjungos vadas ats. plk. ltn. Liudas Gumbinas ves Sąjungą esamų tradicijų keliu“, – kalbėjo J. Olekas.

Atsisveikindamas su šauliais ir apibendrindamas vadovavimo organizacijai periodą LŠS vadas ats. plk. A. Plieskis konstatavo: „Yra du labai svarbūs momentai, susiję su Šaulių sąjunga: pradžia, kuriai būdingi dideli siekiai bei veržlumas, ir finišas – su džiaugsmu ir gražiais prisiminimais.“ Padėkojęs ministrui, kad galėjo vadovauti Šaulių sąjungai ir šauliams, kad padėjo vykdyti šią misiją, A. Plieskis pažadėjo: „Būdamas šauliu padėsiu naujam vadui stiprinti gynybines jėgas.“

Šaulių sąjungos vėliavą ats. plk. A. Plieskis perdavė

krašto apsaugos ministrui, o šis ją įteikė naujam vadui ats. plk. ltn. L. Gumbinui. Padėkojęs ministrui už pareikštą pasitikėjimą, visiems šauliams – už suteiktą garbę būti vadu, LŠS vadas pareiškė: „Tai didelis iššūkis, atsakomybė, bet viduje esu ramus. Darome tai, kas reikalinga Tėvynei. Žinau, kad šauliai yra sąmoningi ir nusiteikę patriotiškai. Tai svarbi ir galinga organizacija. Tauta mumis tiki, mūsų pareiga – saugoti Tėvynę.“

Ats. plk. ltn. L. Gumbinas Krašto apsaugos sistemoje tarnauja nuo 1992 m., yra dalyvavęs tarptautinėse misijose Bosnijoje ir Hercegovinoje bei Afganistane, ne kartą skatintas, apdovanotas už ypatingus nuopelnus ir pasižymėjimą plėtojant ir stiprinant Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemą. Yra baigęs Lietuvos karo akademiją, įgijęs magistro laipsnius Vilniaus pedagoginiame universitete bei Londono karališkasame universitete. ■

LOLITA SIPAVIČIENĖ

V. Kilpio nuotraukos

ŠAULIŠKA PAREIGA: NE PRIEVOLE, O NUOSTATA

Visai neseniai vykusiame Šaulių sąjungos suvažiavime išgirdome kandidato – šiandien jau LŠS vado – ats. plk. ltn. Liudo Gumbino prisistatymą. Visi dalyvavusieji suvažiavime paliudys, kad išgirdome ne formalų vadovauti šauliams pasirengusio žmogaus pasisakymą bei prisistatymą, bet gerokai daugiau: nuoširdų atvirumą ir nuodugniai apmąstytą veiklos viziją – numatomus veikimus, siekius, pasvarstymus apie Šaulių sąjungą.

„... prieš Jus stoviu ne dėl to, kad ieškau darbo, pajamų pragyventi ar panašiai. Ne, visa tai aš turiu ir šiandien. Nusprendžiau priimti ministro pasiūlymą, beje, man netikėtą, nes tvirtai tikiu, kad ši visuomeninė sukurta organizacija ir šaulių sąjūdis yra vienas iš mūsų valstybės saugumo ir klestėjimo kertinių akmenų. Būtent dėl šios priežasties sutikau priimti šį iššūkį ir šiandien stoviu Jūsų akivaizdoje“, – prieš šaulių, suvažiavimo delegatų, auditoriją neįprastai atvirai prabilo tuometis kandidatas į LŠS vadus.

„Šaulių tikslas vienas – Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo stiprinimas. Lietuvos šaulių sąjungos pagrindas yra šaulys, sąmoningas pilietis, aukojantis savo laisvą laiką, todėl visų lygių vadams, įskaitant ir Sąjungos vadą, turi būti keliami aukšti reikalavimai ir pareiga asmeniui pavyzdžiu vadovauti šauliams. Lietuvos šaulių sąjungą matau kaip keliančią sau ambicingus uždavinius, inovatyvią, šiuolaikišką ir lanksčią prisitaikančią prie naujų iššūkių organizaciją, tačiau kartu puoselėjančią savo garbingą istoriją ir Sąjungos įkūrėjo Vlado Putvinskio-Pūtvio vertybes“, – iš suvažiavimo tribūnos organizacijos tikslus vardijo ats. plk. ltn. L. Gumbinas, atvirai pareiškęs: „Atsakingai sakau, kad aš noriu tapti Lietuvos šaulių sąjungos vadu ir dirbti kartu su Jumis Tėvynės ir Lietuvos žmonių labui.“

Pirmieji numatyti neatidėliotini darbai – susitikimai su rinktinių vadais, LŠS Centro valdybos nariais, vėliau – dialogo su Krašto apsaugos ministerija aktyvinimas bei efektyvinimas, LŠS įstatymo tobulinimas. Trečiasis darbas – vykti į Sąjungos organizuojamas jaunųjų šaulių vasaros stovyklas ir padalinius, esančius regionuose bei asmeniškai susipažinti su situacija rinktinėse.

Suvažiavimo delegatams pritarus kandidatūrai, tapęs LŠS vadu ats. plk. ltn. L. Gumbinas, kaip ir žadėjo, tarnybą pradėjo vizitu į Kelmę prie Šaulių sąjungos ideologo, vieno iš or-

ganizacijos kūrėjų Vlado Putvinskio-Pūtvio kapo ir atidavė pagarbą neeilinei asmenybei, iškiliam žmogui, kurio mintys ir šiandien nepaseno. Pasvajokime: galbūt tai naujos tradicijos užuomazga ir nuo šiol kiekvienas naujasis šaulių vadas savo tarnybą pradės būtent taip. Teisinga ir prasminga, kol skelbiamės tęsiantys tradicijas bei tarpukario šaulių veiklą.

Bet visa tai – jau istorija, tiesa, visai netolima. O kokia darbingoji šiandiena?

Vade, kiek mačiau ir žinau, naująją veiklą pradėjote itin energingai: jau lankėtės jaunųjų šaulių stovyklose, susipažinote su rinktinių vadais, Centro valdybos nariais.

Kas dar? Koks pirmasis išspūdis? Juk viena yra skaityti organizacijos įkūrėjų raštus, pritarti idėjoms, žvelgti į darbus „iš išorės“, ir visai kita – išvysti virtuvę. Karininko klausti, ar jis neišgąsdino, ko gero, visai nedera, bet vis tiek bandau...

Neišgąsdino. Perimdamas vėliavą pabrėžiau, kad viduje jaučiuosi ramus. Tai galiu patvirtinti ir šiandien. O ramybė grįsta pasitikėjimu šia organizacija, jos svarba mūsų visuomenei, šalies saugumo kontekste. Taip pat ramus esu dėl organizacijos širdies – šaulių, kurie yra tikri patriotai, be atlygio aukojantys savo potencialą, laiką dėl tos Lietuvos. Manau, šios aplinkybės bet kuriam vadiui suteiktų pasitikėjimo. Bet tuo nesitenkinu: siekiu, kad Šaulių sąjunga taptų stipresnė pasirengimu, intelektu, morale ir materialine baze. Na, o nuo išbandymų nė vienas nesam apsaugotas. Nemanau, kad pirmasis išspūdis buvo netikėtas – juk žinojau, kur einu, žinojau, kad laukia nemenki iššūkiai, svarbūs darbai. Tai ir radau. Beje, kas maloniai nustebino, tai įvairus ir platus šaulių potencialas ir iniciatyva. Linkiu sau ir organizacijai visa tai tinkamai panaudoti. Taip pat tikiu bei pažadu stengtis nenuvilti žmonių, brolių bei sesių šaulių.

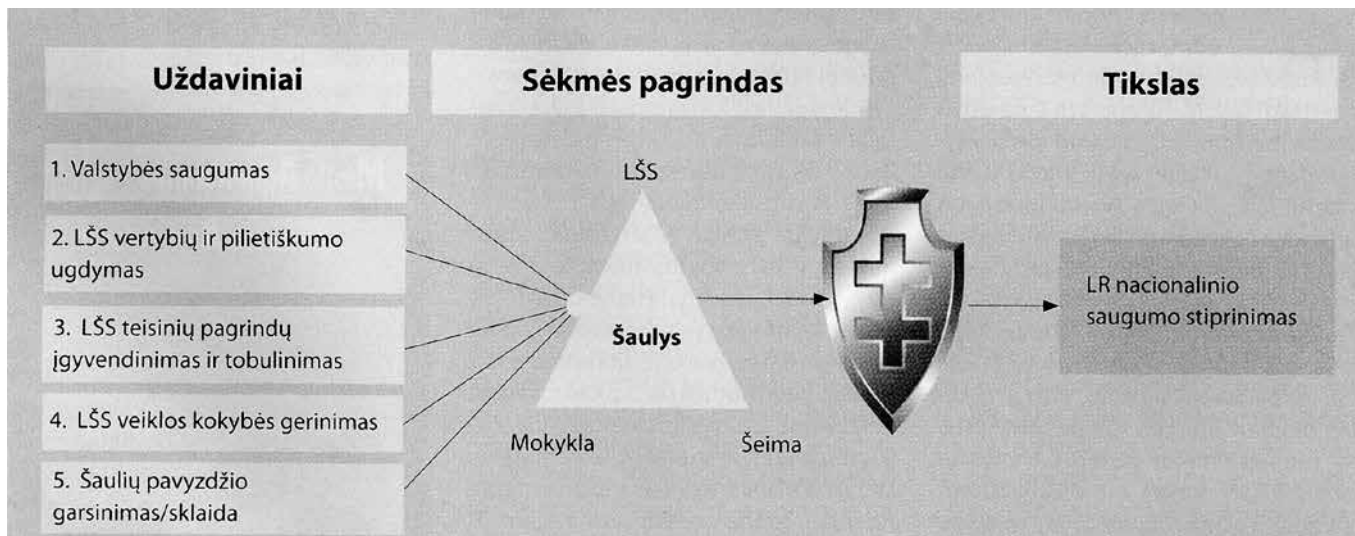
Iš pasitarimų LŠS štabe žinome, tai akcentavote vadų pasikeitimo ceremonijoje ir pirmuosiuose susitikimuose su šauliais, kad tęsite pirmtakų pradėtus darbus. Pirmuosius numatytuosius jau atlikote, kokie kiti žingsniai?

Siekti tikslo – stiprinti Šaulių sąjungą, stiprinti nacionalinį saugumą. Kalbėdamas apie konkrečias veiklas, įvardinčiau: šaulių rengimą, organizacijos struktūros, teisinės bazės,

objektų apsaugos funkcijų tobulinimą, atidų bei skrupulingą teisinės bazės dokumentų vertinimą bei nuostatų laikymąsi, LŠS infrastruktūros ir materialinės bei finansinės bazės gerinimą, šaulių ginkluotės, ekipuotės ir uniformos problemų, šaulių švietimo, matomumo visuomenėje didinimo klausimų sprendimą. Ir tai nėra baigtinis darbų sąrašas.

Kartelę išsikėlėte ganėtinai aukštai ir per neilgą trejų metų kadenciją planuojate nuveikti daug. Beje, štabo darbuotojai skaitytojams gali patvirtinti, kad veikiate ir veiksminate greta esančiuosius labai aktyviai (nesiskundžiam, tik konstatuojam). Tačiau, kaip visiems šauliams žinoma, mūsų organizacijos pagrindinis tikslas – nacionalinio saugumo stiprinimas. Šio tikslo siekti galima žengiant įvairiais keliais. Kokiais Jūs numatėte eiti ir vesti šaulius?

Kad nereikėtų ilgai kalbėti, daug aiškinti, į klausimą atsakysiu pateikdamas vaizdžią struktūrą.

Kur Jūs matote stipriąsias Sąjungos puses, kuo galime didžiuotis?

Šauliai nėra tapatūs Krašto apsaugos savanorių pajėgų kariams. Istorinė atmintis, potencialas, man suteikta garbė ir galimybė prisidėti prie kilnaus tikslo – po trejų metų kalbėsiu ne aš, o mūsų nueitas kelias ir kartu atlikti darbai.

Ką šiandien/ryt/poryt reikėtų tobulinti ar keisti?

Išskyrus tai, kas yra nepriekaištinga... Kiekvienas iš mūsų galime stiprinti šaulių organizaciją, tad nelaukite, kol gausite nurodymą, pasisemkime gražių pavyzdžių iš šioje numeryje aprašyto Ariogalos kuopos vado ir veikime.

Koks Jūsų išpūdis apie jaunųjų šaulių stovyklas, apie „Žalgirį“?

Išpūdis geras. Tikiu, kad kitamet pratybos bus dar kokybiškesnės. Ir savo drausme, ir turiniu. Taip pat sieksiu, kad jos būtų „labiau“ tarptautinės, galbūt susietos ir su LŠS išeivijoje šauliais. Tikiu, kad į šias pratybas pavyks integruoti daugiau jaunųjų šaulių, o gal net ir jų pratybas. „Žalgiris“ – pagrindinės tarptautinės Šaulių sąjungos pratybos, todėl jos privalės būti išskirtinai kokybiškos ir skirtos geriausiems šauliams.

O Jūs ar skatinsite savo atžalas tapti jaunaisiais šauliais?

Jei jaunųjų šaulių vadai bus tokie kaip Ariogaloje (gimnazijos istorijos mokytojas, 13-osios šaulių kuopos vadas

Andrius Bautronis – red. past.) ar matyti Alytaus rinktinėje (Druskininkų jaunųjų šaulių kuopos vadas Ramūnas Šerpatauskas, būrelių vadovai Jonas Godliauskas ir Petras Grėbliauskas – red. past.), nors žinau, kad yra daugiau tokių žmonių, tik, gaila, dar nespėjau su jais susipažinti – taip, patikėčiau ir skatinčiau savo atžalas tapti jaunaisiais šauliais. Deja, matau ir kitokią realybę, kur savo atžalų nepatikėčiau. Noriu tikėti, kad tuomet, kai mano vaikai pasieks šaulišką amžių, jaunųjų šaulių rengimas bus patikimose rankose. Bet tam dar prireiks laiko.

Vadovauti LŠS atėjote išskirtiniu metu – šauliai pastaruoju metu tapo ryškiau matomi, „garsesni“. Kaip Jums atrodo: tai palengvinimas ar iššūkis?

Nesu kraštutinumų šalininkas, manau, yra privalumų ir, suprantama, iššūkių. Nevertinu šio laikotarpio kaip išskirtinai palankiu tapti LŠS vadu, manau, kiekvienas vadas privalo tarnauti sąžiningai, daryti tai, kas yra teisinga, nepriklausomai nuo situacijos ar laikotarpio.

Gink Lietuvos nepriklausomybę ir lietuviškąją žemę. Švieskis ir šviesk. Stiprink valią ir kūną. Būk drausmingas ir mandagus. Gerbk ginklą. Būk tiesus ir teisingas. Tesėk žodį. Būk budrus. Saugok valstybės turtą. Brangink šaulio vardą ir Lietuvos garbę. Tai V. Putvinskio-Pūtvio priesakai šauliui. Jūs mėgstate cituoti LŠS ideologą. Gal galėtumėte pasamprotauti

apie pirmąjį ir dešimtąjį jo priesaką? Kaip privalu pavyzdinam šauliui elgtis jų laikantis?

Tikiu, kad šie paprasti, bet prasmingi ir nelengvai įgyvendinami priesakai yra ne vien tik šauliams, bet ir platesnei visuomenei žinomi. O šauliams jie, esu tikras, yra tapę veiklos pagrindu, nes šauliškumas – ne tik priklausomumas organizacijai, bet ir tam tikrų vertybių demonstravimas.

Pirmąjį, vieną iš svarbiausių, priesakų – „Gink Lietuvos nepriklausomybę ir lietuviškąją žemę“ – mes, šauliai, vykdomė kasdien. Žinoma, pagal savo galimybes, jėgas. Kiekvienas šaulys puikiai supranta, kad savo šalies nepriklausomybė privalu rūpintis ir taikos, ir prieš agresijos atvejų. Čia prie kasdienės šaulių veiklos paminėčiau pilietinį-patriotinį visuomenės, ypač jaunimo, ugdymą (istorinės atminties puoselėjimas, bunkerio atstatymas, partizanų kapų tvarkymas, dalyvavimas įvairiose pilietinėse akcijose), pagaliau, pilietinė nuostata ir veiksmai kasdienėse srityse, pradedant nuo elementariausių, tokių kaip šiukšlių rūšiavimas (juk siekiame gyventi ne tik dvasiškai, bet ir fiziškai švarioje šalyje), vairavimo, bendravimo kultūros kėlimas ir panašių. Taip palaipsniui tampa sąmoningais piliečiais – šauliais, savo šalies patriotais, visuomeniškai nusiteikusiais žmonėmis, kuriems Tėvynės ir visuomenės interesai svarbesni nei asmeninė nauda ar net saugumas.

Niekam neturi kilti abejonių, kad karinės agresijos atveju šauliai bus tie, kurie gins Lietuvos Nepriklausomybę ir jos teritorijos vientisumą, nepaisant pasirengimo, aprūpinimo lygio ar mėginimų įbauginti agresoriaus kariaunos dydžiu. Ar Tu esi šaulys?

„Žalgirio“ pratybos ats. plk. lt. Liudo Gumbinui paliko gerą išpūdį

Skaitydamas priesaką „Brangink šaulio vardą ir Lietuvos garbę“ kiekvienas šaulys žino, kad yra atsakingas už šios garbingos organizacijos, kuri rūpinasi Lietuvos saugumu ir gerove, ateitį.

Nors ne visiems Lietuvos šaulių sąjunga tinka ar patinka, o galbūt ir ne visi supranta, kam apskritai ji reikalinga, nes turime Krašto apsaugos savanorių pajėgas, turime reguliariąją Lietuvos kariuomenę, tačiau niekam neturi kilti abejonių, kad karinės agresijos atveju šauliai bus tie, kurie gins Lietuvos Nepriklausomybę ir jos teritorijos vientisumą, nepaisant pasirengimo, aprūpinimo lygio ar mėginimų įbauginti agresoriaus kariaunos dydžiu. Ar Tu esi šaulys?

Tarpukario ir atkurtosios Šaulių sąjungos nariai mums perdavė ne tik garbingą šaulio vardą, bet ir meilę Lietuvai, meilę, kuri dažnai buvo didesnė nei meilė gyventi.

Leiskite spėti – esate idealistas?

Kas tai? Ar jis panašus į Donkichotą (šypsena). Norėčiau, kad po mano kadencijos būčiau vadinamas vadu, kuris turėjo viziją, kėlė ambicingus tikslus, buvo reiklus sau ir kitiems bei įgyvendino daugelį keltų tikslų.

Suvažiavime minėjote, kad kartais tampate bitininku, kadangi šviesios atminties Jūsų tėtis paliko bičių ūkėlį. Tautos atmintyje saugomas teiginys, kad bitininku gali būti tik geri žmonės. Toks ir esate (plėstis ir aiškintis, ką reiškia sąvoka „geras žmogus“ šikart nebandysime)? Kokie esminiai Jūsų būdo bruožai gyvenime bei veikloje Jums padeda, kurie trukdo?

Taip, esu bitininkas, turiu dešimt bičių šeimų. Geras žmogus yra tas, kuris stengiasi laikytis bendražmogiškų/krikščioniškų vertybių, o geras šaulys – kuris dar ir Pūtvio priesaką laikosi. Sąžiningas darbas, nelaukiant įvertinimo ar padėkos, pagarba pavaldiniui, kompetencija – tai, kas padeda. Na, o trūkumų, kas jų neturi, bet tikiu, kad jie pavaldiniams bus pakeliami.

Dėkoju už pokalbį. ■

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

BENDRAVO LOLITA SIPAVIČIENĖ

Autorės, V. Kilpio, D. Jokubauskio nuotraukos

LŠS vadas atidavė pagarbą šaulių ideologui Pūtviui

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINEI VADOVAUJA ŽIDRŪNAS ŠADAUSKIS

V. Kilpio nuotr.

Prašau papasakokite apie save...

Gimiau Raseiniuose. Čia baigiau vidurinę mokyklą ir įstojau į Žemės ūkio akademiją. Iš jos buvau pašauktas ir dvejus metus tarnavau sovietų armijoje. Grįžęs tęsiau mokslus. Prasidėjus atgimimui įsijungiau į Sąjūdžio veiklą. Buvau žaliaraištis (Sąjūdžio renginių apsaugos tvarkdarys – red. past.). Kai 1990-ųjų liepą prasidėjo registracija, tapau savanoriu.

Šeimoje dažnai kalbėdavome apie nepriklausomą Lietuvą. Mama tą metą prisimindavo labai šiltai. Mama aštuonerius metus kalėjo lageryje už antitarybinę veiklą, tad šeimos tradicijos bei nuostatos mane paskatino, atsiradus galimybei, įsijungti į atgimimo veiklą. 1990-ųjų lapkritį pradėjau tarnauti krašto apsaugos tarnyboje, pasienio apsaugos Sudargo kelio poste. Sausio įvykių metu vykdžiau paskirtas užduotis. 1991 m. balandį tapau Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos Raseinių kuopos vadu. Pirmąjį karininko laipsnį man, kaip ir kitiems pirmiesiems atkurtosios nepriklausomos Lietuvos karininkams, suteikė 1991 m. gruodžio 31 d. Iki šių metų gegužės tarnavau įvairiuose Lietuvos kariuomenės daliniuose įvairiose pareigose. Nuo 1992 m. buvau Raseinių komendanto pavaduotojas. Vėliau teko pasinerti į administracinį darbą – šauktinių reikalus – buvau paskirtas Karo prievėlos administravimo centro viršininku.

Kada „atradote“ Šaulių sąjungą?

Šauliu tapau Raseiniuose 1990 metais – atsirado tokia entuziastų grupelė. Gaila, kad padalinio tada neįkūrėme, tačiau užsiėmėme įvairia veikla: perlaidojome partizanų palaikus, budėjome žmonių susibūrimų vietose. Pradėjus tarnybą Lietuvos kariuomenėje šaulišką veiklą kiek pristabdžiau. Vėliau atnaujinau, tačiau tikrai ne dėl to, kad pasiūlytą etatinę vietą. Jau pernai visą savaitę talkinau – žiniomis ir patirtimi – Ariogaloje vykusioje stovykloje „Su Lietuva širdyje“. Turiu prisipažinti, kad man patinka

Nuo gegužės mėnesio Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė turi naują vadą – atsargos majorą Židrūną Šadauskį. Nenusižengiamo tradicijai ir supažindiname su Kauno regiono šauliams vadovaujančiu žmogumi.

darbas su jaunimu, nors jis ganėtinai sunkus. Tačiau veidamas žinau, kad atlieku naudingą darbą, kuris yra itin reikalingas mūsų valstybei. Tereikia aktyvinti ir plėtoti.

Taigi vienas iš tikslų – burti aktyvų šaulišką jaunimą. Kokių dar numatėte pasiekti?

Kiekvieną didelį tikslą sudaro etapai. O jų labai daug. Pagrindinis – kuo stipresnė, išaugusi kokybiškai rinktinė, paruošta pagal mūsų išgales šauliškoms užduotims vykdyti, o patys artimiausi – aktyvinti veiklą su jaunaisiais šauliais bei vykdyti bent minimalų kovinį rengimą. To šiandien žmonės itin pageidauja, reiškia norą tokia veikla užsiimti.

Ne vien tik dirbame. Ką Jūs veikiate po darbų, kokių pomėgių turite?

Kadangi esu karininkas, privalau palaikyti gerą fizinę formą, taigi bėgioju, žaidžiu krepšinį. Jaunystėje užsiiminėjau kalnų turizmu, ėjome į kategorinius žygius. Senokai tai dariau, tačiau trauka kalnams išliko iki šiol.

Keli žodžiai apie šeimą...

Esu vedęs. Žmona Vijolė, abi dukros šiemet tapo studentėmis.

Dėkui už pokalbį. ■

BENDRAVO LOLITA SIPAVIČIENĖ

Rinktinės archyvo nuotr.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė vėl tapo gausesnė. Paminėjus Oršos mūšio 500-ąsias metines priesaiką Šv. Jurgio Kankinio bažnyčioje davė grupę kauniečių

PRISIMINĖME IR PAGERBĖME ŠAULĮ GINTARĄ ŽAGUNĮ

Kiekvienais metais atiduodame pagarbą šauliui, pasieniečiui, žuvusiam savo poste, Gintarui Žaguniui. Tik šiemet viskas buvo šiek tiek kitaip: Dieveniškų krašte pirmą kartą organizuotas orientacinis žygis „Gintaro Žagunio keliais“, skirtas paminėti 23-iasias Krašto apsaugos departamento Šalčininkų užkardos Dieveniškų ruožo patrulinės tarnybos baro pamainos viršininko mirties metines.

Žygio dalyviams buvo pasiūlyta įveikti 22 km ir 34 km trasas. Amžiaus ar laiko limitas netaikytas, svarbiausia – saugiai ir norimu būdu – pėsčiomis ar dviračiais – pasiekti tikslą. Trumpesniąją trasą įveikti pasiryžo nemažas būrys jaunųjų šaulių iš Šalčininkų 11-osios šaulių kuopos. Jaunuolius lydėjo ir iš kelio išklysti neleido Krašto apsaugos savanorių pajėgų atstovai. Vyresnieji – Šaulių sąjungos atstovai, garbaus amžiaus žmonės, grupelė Lietuvos karo akademijos jaunesniųjų karininkų vadų mokymų klausytojų, keliolika pasieniečių klubo atstovų, keli šiaurietiško ėjimo entuziastai ir būrelis dviratininkų – nutarė įveikti 34 km atstumą.

Po šv. Mišių Dieveniškų bažnyčioje žygeivių procesija patraukė į stovyklavietę, kur apsirūpinę trasų žemėlapiais patraukė į kelią. Įveikus 14 km buvo įrengtas vandens ir poilsio punktas – Gintaro Žagunio užkarda. Joje orientacinio žygio dalyviai ne tik pailsėjo, bet ir apžiūrėjo pareigūnų turimos ginkluotės parodą. Kitas taškas – Bėčkonių piliakalnis, iki kurio teko keliauti ir saulei kepinant, ir lietui prausiant. Nuo šios vietos 34 km trasą pasirinkusiems dalyviams iki finišo buvo likę 9 km.

Finišą visi dalyviai sėkmingai pasiekė iki 6 valandos vakaro ir gavo dovanų – specialiai šiam žygiui paminėti sukurtą ženklelį. Pagrindinė dovana – knyga apie Suomijos pergalę prieš Rusiją Antrojo pasaulinio karo metais – atiteko jaunesniųjų karininkų vadų mokymų grupei

už tai, jog visą 34 km atstumą jie kariškai garbingai nešė Lietuvos trispalvę.

Pasivažiinę pasienio darbuotojų pagaminta koše ir arbata žygeiviai klausėsi jaunųjų bardų koncerto, bendravo ir ilgokai dalijosi kelionės išpūdžiais jaukiai sėdėdami prie didžiulio laužo. Nemažas būrys žygeivių pasiliko ypatingai pramogai – nakvynei miške, tad visi kaip įmanydami rengėsi būstus – kas po du, kas po tris ar keturis, kiti – didesne grupe statėsi palapines ar pastoges, taisėsi miegmaišius. Sutemus visi žygio dalyviai žiūrėjo dokumentinį filmą apie Lietuvos partizanus, išgirdo autentiškų kovotojų ar jų artimųjų prisiminimų.

Žygis, kurį organizavo Valstybinės sienos apsaugos tarnybos, Dieveniškų regioninio parko, Šalčininkų šaulių 11-osios kuopos, Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos atstovai savo tikslą pasiekė: atidavėme pagarbą šauliui ir pasieniečiui G. Žaguniui, sužinojome nemažai naujo bei išbandėme savo jėgas. ■

AGNĖ BARAUSKAITĖ

LKA Jaunesniųjų karininkų kurso kursantė

Pirmasis po Nepriklausomybės atkūrimo žuvęs Lietuvos pasienietis Gintaras Žagunis gimė 1957 m. birželio 20 d. Rozalime. Baigė Vilniaus statybos technikumą, dirbo Trakų restauravimo dirbtuvėse, vėliau – Respublikinėje normatyvų tyrimo stotyje Vilniuje, Komunalinio ūkio projektavimo institute. 1984–1989 m. tarnavo VRM vyriausybinių ir valstybinių pastatų apsaugos batalione. 1989 m. įstojo į Lietuvos šaulių sąjungą. 1990–1991 m. tarnavo pasieniečiu Krakūnų poste (Šalčininkų r.). Žuvo užpuolimo metu 1991 m. gegužės 19 d., palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Autorės nuotr.

ŽEMAITIJĄ MATAVOME ŠIRDIMI

Norėdami pažinti savo kraštą, Ariogalos 13-osios kuopos šauliai ir Ariogalos gimnazijos mokiniai mokslo metų pabaigoje leidosi į ekspediciją po Žemaitiją. Penkiasdešimt kilometrų... Beveik tiek savomis kojomis nužygiavo šauliai ir gimnazijos mokiniai maršrutu: Ariogala–Telšiai–Plungė–Plateliai–Plungė–Kretinga–Palanga–Šventoji–Palanga–Ariogala.

Tąkart keturiolika mokinių su mokytoju priešakyje, nešini sunkiomis kuprinėmis, pajudėjome Telšių link. Žemaičių sostinėje aplankėme Alkos muziejų, kur didžiulį įspūdį paliko gyvūnų iškamšos – nuo didžiulės meškos iki mažo paukštelio. Vėliau susitikome su vietiniu istoriku, apsilankėme Telšių apylinkėse esančiuose trijuose bunkeriuose gražiausiose miesto vietose. Saulei leidžiantis patraukėme į Rainių miškelį, kuriame 1941 m. birželį besitraukdami okupantai žiauriai susidorojo su mūsų tėvynainiais. Rainių tragediją mums priminė ekspedicijos vadovas. Memorialą palikome jau gerokai sutemus. Turbūt visi dalyviai vienbalsiai pripažintų, jog Telšiai – ištis labai gražus miestas, todėl džiaugėmės, kad galėjome jame apsikalnyti. Labai dėkojame Telšių Džiugo gimnazijos administracijai, kurie suteikė mums nakvynę.

Antrosios dienos rytą traukiniu atvykome į Plungę ir nusprendėme aplankyti buvusią raketinę bazę – Šaltojo karo muziejų, esantį netoli Platelių. Tada patraukėme į Platelius. Ten aplankėme Žemaitijos nacionalinio parko direkiją. Šiuolaikiškai įrengtame informaciniame centre galėjome pasiklausyti tikros žemaitiškos šnektos. Tą dieną jaunieji istorijos mylėtojai nukeliavo pėsčiomis apie 16 km.

Trečioji diena – ir vėl kelionė. Autobusu vykome į Plungę, traukiniu – į Kretingą. Kelionė neprailgo, tad vos išlipę iš traukinio patraukėme link grafo Juozapo Tiškevičiaus dvaro. Įspūdingi Žiemos sodo augalai visiems paliko didelį įspūdį. Nors dalyvius jau kamavo ir nuovargis, ir miego trūkumas, tačiau to nepaisydami apsilankėme Kretingos

Įspūdžiai iš kelionės neišblės ne vien todėl, kad juos įamžiname

Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai parapijoje, kur mus maloniai sutiko ir su bažnyčios istorija supažindino, į aukščiausią bažnyčios bokštą nuvedė vienuolis. Vakare autobusu patraukėme link Palangos ir netikėtai patekome į patį sezono atidarymo šurmuli. Tačiau dalyvavome ne jame, o paminklo Žemaitijos karius savanoriams atidengimo ceremonijoje. Tada patraukėme į Šventąją ir įsikūrę gimnazijoje ėjome į paplūdimį saulės palydėti.

Vakare sunkiai užmigę ryte dar sunkiau kėlėmės... Tik neaišku, ar dėl to, kad jau buvome pervargę, ar dėl to, kad žinojome, kokia ilga kelionė laukia. Ankstų sekmadienio rytą Šventąją merkė lietūs. Tačiau žygeivių jis neišgąsdino. Apsisiautę lietpalčiais pajūriu patraukėme link Palangos. Įveikus Žemaitijos miškus pajūris nebuvo baisus. Nors pūtė žvarbus vėjas, merkė stiprus lietūs, žengėme vis pirmyn ir Lietuvos vasaros kurortą pasiekėme greičiau nei planavom. Netrukus J. Basanavičiaus gatve vaikštinėjantys žmonės nustebe žvilgčiojo į iš kažkur atsiradusį būrį jaunų uniformuotųjų.

Ekspedicija kainavo šiek tiek jėgų, tačiau visa tai kompensavo nepamirštami įspūdžiai. Grįžę į Ariogalą dėkojome istorijos mokytojui, 13-osios kuopos vadui Andriui Bautroniui už nepamirštas akimirkas, patirtus įspūdžius ir laiką, atiduodamą mokiniams.

MARTA BIELSKYTĖ

Ariogalos gimnazijos mokinių prezidentė

Prie paminklo Žemaitijos karius savanoriams

Autorės nuotraukos

DZŪKŲ KOVOS KELIAIS TRAUKĖ 400 ŽYGEIVIŲ

Garbė priklauso žmogui, kuris yra veiksmo centre, kuris stengiasi iš visų jėgų ir aukojasi dėl užsibrėžto tikslo, kuriam didžiausias nusivylimas būna tuomet, kai nepavyksta tikslo pasiekti, nepaisant visų pastangų ir ryžto. Jo vieta niekada nebus šalia baikščių sielų, nežinančių nei pergalės džiaugsmo, nei pralaimėjimo kartėlio.

Išugdyta ištvermė pirmiausia yra menas nepalūžti, išlikti kad ir į kokią sudėtingą gyvenimo situaciją patektum. Psichologinis pasirengimas yra lygiai toks pat svarbus kaip ir fizinė ištvermė bei žinios. Kiekvienas privalo žinoti, kaip pasirūpinti savo sveikata ir kaip susirgus ar susižeidus gydytis, o prireikus – ir kitam padėti. Kiekvienas taip pat privalo sugebėti išlaikyti stabilią moralinę būseną ne tik savo, bet ir tų, kurie yra kartu.

Ištvermės ugdymas – tai tam tikra piramidė, kurios pagrindas yra ryžtas, atkaklumas ir valios jėga. Kita piramidės dalis yra žinios. Jos ugdo pasitikėjimą savimi ir išsklaido baimę. Dar aukščiau – treniruotės ir įgūdžių įsisavinimas bei tinkamas jų išlaikymas. Piramidės viršuje – savęs patikrinimas – ar jau esi pakankamai fiziškai ir psichologiškai pasirengęs. Sujungus visai tai su žiniomis – žmogus yra pasirengęs bet kuriam kilniam tikslui.

Žygiavimas yra paprasčiausias ir pagrindinis žmogaus atliekamas pratimas. Tai sporto šaka, kurią gali kultivuoti bet kuris galintis eiti žmogus. Ji tinka žmogaus kūnui ir protui lavinti. Tai sportas, kuris suartina žmones ir tautiniu, ir tarptautiniu lygiu, skatina tarpusavio supratimą, leidžia žmonėms pamatyti gamtos harmoniją bei suprasti, kad natūralūs jos ištekliai yra riboti ir aplinka turėtų būti saugoma. Pėsčiųjų žygiai skatina fiziškai tobulėti, ugdo ištvermę, padeda plėtoti gerus kariuomenės ir visuomenės santykius.

Birželio 24 d. Merkinėje, Varėnos raj., vyko trečiasis pėsčiųjų žygis „Dzūkų kovų keliais 2014“, kurį organizavo Lietuvos pėsčiųjų žygių asociacija. Dalyvių susirinko beveik 400, nes šis renginys – tradicinis Dzūkijoje. Žygeiviai rinkosi 20 km ar 40 km maršrutus.

Žygio „Dzūkų kovos keliais“ tikslas – ugdyti patriotiškumą, pilietiškumą, meilę gamtai, puoselėti kultūros, istorines tradicijas, užtikrinti prasmingą ir turiningą laisvalaikio praleidimą, išbandyti fizinį ir psichologinį pasirengimą ekstremaliomis sąlygomis.

Žygio dalyviai per nurodytą laiko tarpą tarpusavyje nesivaržydami turėjo įveikti numatytą atstumą. Žygio metu buvo draudžiama naudotis bet kokiomis transporto priemonėmis arba bėgti. Žygio dalyviai galėjo sustoti poilsui kada panorėję, tačiau svarbu buvo grįžti iki nustatyto vėliausio finišo laiko. Visoje žygio trasoje įkurti kontrolės punktai, kur dalyvių pažymėjimai buvo pažymimi.

Kelionės pėsčiomis startas – Merkinės pagrindinė mokykla, Joninių ryto 10 val. Vienas iš seniausių Lietuvos miestų Merkinė mena Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos valdovų viešnages, kurių metu čia ir Vilniaus miestui buvo suteiktos Magdeburgo teisės, įnirtingas pokario partizanų kovas už Lietuvos laisvę. Kryžių kalnelyje įamžintas visų žuvusiųjų atminimas. Šalia buvusios rotušės stovi namas, kuriame 1648 metais mirė Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Vladislovas Vaza.

Žygiui oro sąlygos buvo palankios, trasa nusitęsusi miškingomis vietovėmis, kur buvo daugiau pavėsio ir nekankino daugelį gąsdinęs pranašautas lietus. Žygio metu buvo svarbu ne tik valios pastangos, ištvermė, tvarkinga avalynė, geriamasis vanduo, bet ir draugų palaikymas.

Žygeiviai laukia starto

Žygeivius „tikrina“ kryžiuočiai ant Merkinės piliakalnio

Autoriaus nuotraukos

Renginio organizatoriai pasistengė, kad žygeiviai keliaudami dzūkų kovos keliais galėtų geriau pažinti Dainavos kraštą bei jo istorinę praeitį. Žygio trasos nusidriekė itin vaizdingomis Dzūkijos nacionalinio parko vietovėmis: Netiesų hidrografiniame draustinyje, Straujos geomorfologiniame draustinyje, Merkinės urbanistiniame draustinyje, Bingelių, Puvočių ir Norulių miškuose.

Tarpiniuose punktuose keliautojus sutiko ir „tikrino“: ant Merkinės piliakalnio – kryžiuočiai, keramiko Petro Pretkelio sodyboje (Zakavolių k.) – Lietuvos partizanai, keramikės Teresės Jankauskaitės sodyboje (Pelekiškių k.) – lietuvaits tautiniais drabužiais, keramiko Džiugo Petraičio sodyboje „Vienaragio šilas“ (Maksimonių k.) – senovės Lietuvos kariai. Aplankytas Merkinės kryžių kalnelis – memorialas Lietuvos partizanams, Dzūkijos nacionalinio parko informacijos centras, kurio ekspozicija atskleidžia parko upių, upelių ir šaltinių grožį, jų reikšmę ir įtaką krašto apgyvendinimui, žmonių gyvenimo būdai, kultūrai. Dailės galerijoje pamatėme tautodailininkų ir profesionalių dailininkų darbų parodas.

Visi dalyviai, įveikę pasirinktą atstumą, buvo apdovanoti diplomais, kur pažymėtas dalyvavimo ir apdovanojimų tęstinumas, bei medaliais. Prizininkų nebuvo, nes laimėjo visi, kurie įveikė trasą. Ryžtas, valia, garbė! – šie žodžiai tapo žygio šūkiu.

Žygeivio Tomo nuomone, žygio metu susipažįstama su Dzūkijos gamtos įvairove, aplankomos įžymios vietos bei yra gera proga paminėti gražią vasaros šventę Jonines. Žygyje svarbiausi 3 dalykai: nusiteikimas, puiki nuotaika ir gera avalynė. 20 km maršrutas – tinkamas atstumas netgi pradedantiesiems ir specialus pasirengimas nereikalingas. Tačiau renkantis ilgesnius maršrutus (40, 50 ar 100 km) būtina įvertinti savo galimybes ir siekti tikslo palaipsniui. Šiam alytiškiui žygis paliko gerus išpūdžius dar ir dėl to, kad daugelį žygeivių jis pažįsta iš veidų. Tomas pasidžiaugė, kad žygeivių bendruomenė plečiasi, o žygiai tampa populiariu laisvalaikio praleidimo būdu.

12-metė alytiškė Deimantė taip pat džiaugėsi dalyvavusi žygyje, kuris jai buvo pirmasis. Geros nuotaikos nesugadino trumpalaikiai lietūs, nes žavėjo gamtos grožis, draugiški keliautojai. Pirmuosius 10 kilometrų įveikė lengvai, po pusiaukelės – jau juto nuovargį. Deimantė pasidžiaugė, kad tėtis kariškis parinko gerą avalynę. Ateityje mergaitė ketina vėl dalyvauti žygiuose.

Pėsčiųjų žygyje „Dzūkų kovos keliais“ dalyvavo ir 20 karių iš Lietuvos kariuomenės Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono. Šio bataliono vadas plk. lt. Mantas Paškevičius po 20 km žygio teigė, kad toks atstumas jam nebuvo iššūkis, nes yra ne iš tų žygeivių, kurie orientuojasi į aukštus rezultatus pagal laiką, o iš tų, kurie stengiasi gerai praleisti laiką, pasivaikščiodami po Dzūkijos pušynus. Žygio sėkmę lemia vidinis nusiteikimas. Plk. lt. Mantas Paškevičius pasidžiaugė, kad atsiranda vis daugiau entuziastų, kuriems žygiai tampa bendravimo forma. Bataliono vadas informavo, kad rugsėjo 20 d. vyks pėsčiųjų žygis „Birutiečiai 2014“ (26 ir 40 km), skirtas Didžiosios kunigaikštienės Birutės vardo suteikimo ulonų batalionui 20-mečiui paminėti. Bus siekiama, kad šis žygis taptų tradiciniu.

Jei esate aktyvūs ir pilietiški, mėgstate iššūkius ir bendravimą, norite aplankyti istorines Alytaus vietas – pėsčiųjų žygis „Birutiečiai 2014“ tikrai Jums! ■

GINTARAS LUČINSKAS

Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės 1-osios kuopos šaulys

RIEDĖTI PER LIETUVĄ SMAGU

Jau ketvirtus metus mes, Laukuvos jaunieji šauliai, atšilus orams sėdame ant dviračių ir traukiame į kelią. Šįkart mūsų žygis, skirtas Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienai paminėti, nusidriekė maršrutu: Laukuva–Bučiai–Šiauduva–Pykaičiai–Bilioniai–Aukštagirė–Medvėgalis–Požerė–Laukuva. Nuvažiavę 40 km lankėme žuvusių partizanų atminimui pastatytus paminklus, atidavėme pagarbą žmonėms, kovojusiems ir kritusiems už laisvę, bei įsirašėme atmintin jų vardus.

Daugiausia važiavę žvyrkeliais, kur eismas nėra toks intensyvus, aplankėme daug įdomių vietų: pamatėme vėjo jėgaines, užsukome į karų su kryžiuočiais laikotarpio Bilionių piliakalnį Švedkalnį, anksčiau vadintą Šventkalniu, kuris dėl ryškiai matomų gynybinių įtvirtinimų liekanų (terasų) primena laiptuotą piramidę. Dar viena stotelė – Aukštagirės apžvalgos bokštas, į kurį užlipę grožėjome vaizdu, atsiveriančiu iš 15-os metrų bokšto. Aplankę Medvėgalį, kur tikriausiai esame visi buvę, paskutiniu ir pačiu

ilgiausiu sustojimu pasirinkome Požerę prie Paršežerio ežero. Čia ilsėjomės: užsikūrėme laužą ir kepėme dešreles, žaidėme paplūdimio tinklinį, maudėmės.

Gaila, kad diena ne visiems jauniems šauliams buvo sėkminga. Nors iškeliavome 35-iese, tačiau likome tik 33. Ir dėl to kalti tik dviračiai: kelionės neatlaikė būtent jie. Atsitiktinumas ar ne, bet vienam žmogui sugedo net du plieniniai žirgeliai: pirmą kartą nutrūko grandinė, o pakeitus seną dviratį nauju sprogo padanga. Buvo visokių gedimų – krito grandinės, pedalai, atsisukinėjo varžtai, bet tokius nesklandumus šalinome patys.

Nepaisant nieko žygis buvo puikus ir namo grįžome kupini išpūdžių ir geros nuotaikos. Ir iškart laukiame naujų. ■

ALINA ŠEMETAITĖ

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės

Laukuvos būrio jaunoji šaulė

ŽYGIS BAIDARĖMIS

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunieji šauliai vasarą pradėjo aktyviai: kartu su Šilalės visuomenės sveikatos biuru surengė Tauragės dienos centrų „Esi laukiamas“ bei „Gelbėkit vaikus“ vaikams 12 km žygį baidarėmis. Žygyje dalyvavo 50 vaikų, iš kurių 20 – iš socialinės rizikos šeimų. Renginio tikslas – paskatinti vaikus iš dienos centrų sveikai bei aktyviai gyventi, atrasti galimybę pabendrauti su šiek tiek kitaip mąstančiais ir augančiais vaikais.

Po apmokymų dalyviai pasileido plaukti Šešuvies ir Jūros upėmis. Ne vienas žygeivis baidarėmis plaukė pirmą kartą, tad buvo įdomu išbandyti savo ištvermę irkluojant. Daug išpūdžių vaikams palikęs žygis truko 5 valandas.

Įžanga į turiningą vasarą buvo vertinga ne tik dienos centrų vaikams, bet ir juos globojusiems jauniems šauliams. ■

VITALIJA ŠLEPAVIČIENĖ

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vado pavaduotoja

Vasarą smagu,
jei ji nestinga
aktyvumų

Rinktinės
archyvo nuotr.

ŠAULIO DIENĄ MINĖJOME ROKIŠKYJE IR JUODUPĖJE

Renginį vedė jaunosios šaulės Ema Valentaitė ir Ieva Diksaitė

Rokiškyje Šaulio diena trečius metus švenčiama pagal atgaivintą tarpukario tradiciją – per Jonines. Birželio 23 d. nuo ankstauro ryto jaunieji šauliai prie ežero sukrovė didžiulį laužą, paruošė jaunimui žaidimo aikšteles. Vakare į renginį, skirtą Lietuvos šaulių sąjungos 95-ai ir Joninėms, jaunuosius šaulius atvežė Rokiškio klubo BY FORCE

MCC baikeriai. Priekyje motociklininkų kolonos plevė savo Rokiškio miesto ir Lietuvos šaulių sąjungos vėliavos.

Renginį vedė jaunosios šaulės Ema Valentaitė ir Ieva Diksaitė, koncertavo Juodupės 4-osios kuopos šauliai ir Rokiškio muzikos mokyklos moksleiviai. Atsisveikinant su trumpiausiu naktimi suliepsnojo laužai.

Šaulio dieną minėjo ir Juodupės 4-osios kuopos šauliai. Iškilminga rikiuote pražygiavę per visą Juodupės miestelį, bažnyčioje išklausė šv. Mišias, aplankė pokario aukų kapus, padėjo gėlių ir uždegė žvakutes.

Linksmoji dalis – sporto varžybos, iškilmingas minėjimas ir koncertas. Pasveikinti šaulių atvyko nemažai garbių svečių, šiltus žodžius tarė ir miestiečiai. Aktyviausi šauliai buvo apdovanoti rinktinės vado padėkomis, įteikti Rokiškyje pagaminti atminimo ženklai „LŠS – 95“. Nebuvo pamiršti Petrai ir Povilai, juk šventė vyko Petrinių išvakarėse. Šaulių pintais ažuolo vainikais buvo papuošti ir šauliai, ir miestelėnai varduvėninkai.

ATS. KPT. A. VEIKŠYS

Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės
Rokiškio šaulių 9-osios kuopos vadas

NE TIK PATRIOTIŠKAI NUSITEIKĘ, BET IR IŠTVERMINGI

Paskatinti skyriaus vadės A. Balčiūnaitės ir būrininko L. Vainio šeši Radviliškio 1-osios kuopos šauliai balandžio 26–27 dienomis dalyvavo kasmet vykstančiame žygyje „Kiek noriu, tiek einu“.

Keliems šauliams tai buvo pirmasis žygis ir pirmasis savęs išbandymas, taigi teko sukaupti visą dvasią, nes lengva nebuvo. Pirmąją dieną kepinant saulei nužygiavome apie 50 km. Bet tai dar ne viskas, nes laukė naktinis žygis. Jame, vykusiam nuo dešimtos valandos vakaro iki 2 valandos ryto, dalyvavo ne visi, tik du vaikinai. O antrąją dieną žygį tęsė ištvermingiausieji. Iš Radviliškio komandos geriausiai sekėsi L. Vainiui ir I. Gureckiui. Abu per 18 val. 53 min. nužygiavo 103 km. Sutikime – ganėtinai daug, todėl džiaugtis pasiektais rezultatais ir įgyta patirtimi verta, netgi būtina.

Už suteiktą transportą, nemokamą nuvežimą ir parvežimą šauliai nuoširdžiai dėkoja Radviliškio rajono administracijos direktorei J. Margaitienei, o savo kuopos vadui P. Sluckui – už rūpinimąsi bei palaikymą.

A. BALČIŪNAITĖ

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės
Radviliškio 1-osios kuopos skyriaus vadė

Iš kairės: D. Dočka, I. Einingytė, L. Vainys, V. Vileikis, I. Gureckis, N. Jursys
Kuopos archyvo nuotr.

Dalis „Misija Sibiras 2014“ dalyvių. A. Bautronis – antras iš dešinės

MISIJA SIBIRAS 2014: DĖL SAVO DARBO PRASMINGUMO NEDVEJOJOME NĖ VIENOS SEKUNDĖS

Jau kelinti metai tvarkyti lietuvių kapų į tremties vietas vykstantys „Misija Sibiras“ dalyviai tapo tarsi gražus pažadas ateičiai. Visiems siunčiama aiški žinia: „Mes nepamiršome, mes gerbiame ir rūpinamės.“ Puiku ir tai, kad jau kelinti metai iš eilės į misiją vyksta šauliai. Su šių metų „Misija Sibiras 2014“ dalyviu, šauliu Andriumi Bautroniu kalbėjomės kelios dienos po grįžimo Lietuvon.

Papasakok šios kelionės priešistorę: kodėl pildei anketą dalyvauti „Misija Sibiras 2014“?

Esu politinio kalinio anūkas. Taip pat turėjo įtakos noras įtvirtinti mūsų istoriją ten, Sibire, kur galbūt ją bandoma ištrinti. Taip pat turiu didelį norą kalbėti apie tuos įvykius. Ypač šiais laikais. Matome, kad tam tikri politiniai įvykiai verčia mus vis iš naujo prisiminti istoriją.

Ar sunku buvo praeiti atranką?

Tai yra labai subjektyvus dalykas. Man nebuvo sunku, nes anketon surašiau viską, kaip iš tiesų jaučiuosi, ko tikiuosi. Džiaugiausi, kai pakvietė į atrankinį žygį Valkininkuose ir tada nukeliavome daugiau nei 40 km per dvi dienas. Paskui dar buvo komandiniai žaidimai, kur gali atsiskleisti kaip komandos narys. Kadangi aktyviai dalyvauju šaulių žygiuose, tai man visa tai nebuvo itin sunku. Gal tik kiek neramu. Kiekvienas etapas turi savo priežastį jaudintis.

„Muziejinė“ technika, pasirodo, netgi važiuoja

Į Sibirą vykti tikrai vertėjo

Ar tai, ką išvydai nuvykęs buvo panašu į tuos vaizdinius, kuriuos turėjai dar būdamas čia?

Kiekvienas turime iliuzijų, įsivaizdavimų. Kadangi šiuo projektu domiuosi jau ne vieneri metai, tai buvau peržiūrėjęs daug nuotraukų, filmų, tad ir įspūdžių turėjau įvairių. Mane nustebino supratimas, kad mes, kaip valstybė, esame pažengę labai toli: pas mus nepamatysi laisvai vaikščiojančių karvių, tokios technikos. Juokavome, kad išvydome muziejinės technikos, kuri važinėja, veikia. Pribloškė kapinių padėtis – jos apleistos. Mes sutvarkėme devynerias. Didžiausios iš jų buvo Lesosibirske. Čia išvalėme daugiau kaip penkiasdešimt kapaviečių. Dirbome dvi dienas iš peties. Padarėme tai, ką galėjome nuveikti per tokį laiką ir su tokiais pajėgomis.

Medžiagas kryžiams pirkote vietoje?

Taip, iš vietinių lentpjūvių. Gaminome vietoje. Prieš tai, dar Lietuvoje, buvome nuvykę pas kryždirbius, ir jie mus pamokė šio amato gudrybių...

Kaip vietiniai reagavo į jūsų atvykimą?

Jie stebėjosi, kad tiek jaunų žmonių atvyksta ir tvarko kapus. Lietuvos jie dažniausiai neidentifikavo, sakė „Pribaltika“ (Pabaltijys). Labai džiaugėsi, nes pirmą kartą gyvenime mato „turstus“. Buvome tarsi koks geras ženklas. Tačiau vėliau sužinojė, kad tvarkome kapines, labai stebėjosi. Kad kėlėme didžiulį susidomėjimą – tai faktas. Matėme, kad aplink zuja automobiliai, stebi kur einame, ką darome, ką perkame. Nenuostabu, nes svetimų žmonių ten beveik nepasitaiko. O mes turistais nesijautėme, nes atvykome dirbti. Ir gana sunkiai.

Kryžius ekspedicijos dalyviai gamino vietoje

A. Bautronio archyvo nuotraukos

Dirbti paprastą fizinį darbą, kurį privalai atlikti. Tikrai buvo dėl ko ir pavargti.

Ar sutikote vietinių lietuvių?

Pirmasis susitikimas su lietuviu įvyko Krasnojarske. Mus pasitiko Krasnojarsko krašto lietuvių bendruomenės pirmininko pavaduotojas Saulius Sidaras, kuris mumis rūpinosi visos ekspedicijos metu. Vis paskambindavo, pasiteiraudavo, kaip sekasi. Kitas susitikimas – viename iš kaimų, kur sutikome lietuvę moterį, atvykusią čia su tremtiniu vyru. Žodžiu, meilės istorija. Dar vienas gyvena Lesosibirske.

Atėję į kaimą mes, savaime aišku, visada pasiteiraudavome, ar čia yra lietuvių. Jei nėra, tai nėra, bet jei atsirasdavo, tai visas kaimas žinodavo, kad toks ir toks yra lietuvis. Labiausiai nustebino tai, kad net Sibiro platybėse lietuvių kiemai buvo gerokai gražesni, geriau sutvarkyti nei vietinių. Juose dabar žydi gėlės. Klausiamo vienos moters, iš kur tokios gražios gėlės, o jinai paprastai atsako: „Juk aš esu lietuvė, kaip be gėlių?“ Vietiniams gėlės nelabai rūpi...

Andriau, ar valant kapines nekildavo mintis, kad taiga vis vien stipresnė?

Matote, Lietuvoje taip pat nesėdžiu rankų sudėjęs. Atstatėme Daugėliškių bunkerį, atlikome archeologinius kasinėjimus, dabar ten nuolat plazda Lietuvos vėliava. Galiu drąsiai pasakyti, kad ir nuvykus į Sibirą nebuvo nė vienos akimirkos, kad apniktų dvejonės „dėl ko?“ Tiesiog darai viską, ir tiek. Reikia maksimaliai pasidaruoti, nes žinai, kad čia lietuviai, ko gero, pasirodys tik po kokių dvidešimties ar daugiau metų. Turi sutvarkyti taip, kad viskas išliktų kuo ilgiau. Kirtome medžius, statėme kryžius. Tai ilgam.

O kaip meškos?

Ta-a-ip, tai taigos dalis. Mes tris dienas keliavome taiga, matėme jų takus, nutrintus medžius ir išdraskytus skruzdėlynus, tačiau tikrai nesinori jų susitikti. Laužą kūrendavome visą naktį. Kartą ir man teko su draugu tai daryti. Išgirdome neaiškius garsus, susižvalgėme ir... ne juokais išsigandome. Tačiau tai buvo tik vėjo blaškomas celofaninis maišelis.

Šiaip mišku eidavome dainuodami, švilpaudami, nes turėjome sportinius švilpukus. Net susigalvojome tokį žaidimą, kurio esmė – vieno tono švilpuku išgauti kokią nors melodiją. Kiti bandė ją atspėti.

Ko palinkėtum šauliams, kurie iki šiol nediršo užpildyti kandidato anketos?

Nedvejokite. Pildykite. O kol kas kvieskite misijos dalyvius į savo kuopas, rinktines ir iš pirmų lūpų daugiau išgirskite, patys pasiteiraukite, kas domina. Žinau, kad ne vienas šaulys jau vyko į ekspediciją. Kita vertus, nepamirškite ir tų, kurie gyvena šalia jūsų. Aplankykite tremtinius, pakalbėkite, gal užrašykite jų istorijas. ■

BENDRAVO VALDAS KILPYS

AUGTI IR TOBULĖTI – TOKIA ŠAULIŠKA VASARA

Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji rinktinė birželį Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų motorizuotajame pėstininkų batalione organizavo dvi jaunųjų šaulių stovyklas – poilsinę ir karinę. Abi vaikams ir vadovams paliko daug gražių prisiminimų, kuriais norisi pasidalyti.

Poilsinė jaunųjų šaulių stovykla tradiciškai prasidėjo Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės vado ats. plk. lt. Arvydo Daukanto sveikinimu. Suplazdėjus Lietuvos šaulių sąjungos vėliavai iškilmingai paskelbta apie jaunųjų šaulių poilsinės stovyklos atidarymą.

Dienos, praleistos poilsinėje jaunųjų šaulių stovykloje, vaikams nešykštėjo sodrių išpūdžių. Jaunimas buvo supažindintas su batalionu, jo istorija, stebėjosi ir žavėjosi karių ginkluote bei motyvacija tarnaujant Lietuvos kariuomenėje. Pažinčių būta ir daugiau. Stovyklautojus aplankė Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnai. Nors saulė nekepino, tačiau ne vienas pasiryžo išsimaudyti ne įprastai, o po gaisrininkų autocisternos žarna. Apžiūrėti pareigūnų ekipuotės ir ją pasimatuoti ne mažiau įdomu buvo. Naujų žinių ir išpūdžių dozę tądien papildė nauji svečiai – Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų „Aras“ komanda, kurios nariai pasakojo apie darbo specifiką, supažindino jaunuosius šaulius su ginkluote.

Dar viena įdomi patirtis bei pažintis įvyko Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Palangos jūrų stebėjimo poste, į kurį jaunuoliai atvežti kariniu transportu. Para, praleista stebėjimo poste, prabėgo greitai: budėtojas supažindino su atliekamomis funkcijomis bei įranga, vėliau vyko sporto varžybos, lankytas Gintaro muziejus, surengta smagi vakaronė prie laužo šviesos.

Taigi be įdomių susitikimų jaunieji šauliai tobulėjo rungtyniaudami sporto varžybose, proto mūšiuose. Tarp nugalėtojų buvo smagu matyti itin įvairias amžiaus grupes. Tai stebino ir pačius dalyvius, ir vadovus.

Stovyklos pajavairinimas – pėsčiųjų žygiai ir įveiktas ne vienas kilometras. Kad vaikams nebūtų nuobodu žingsniuoti pajūriu, buvo numatyti keli sustojimo punktai. Vie-

nas iš jų – Pakrančių apsaugos rinktinės Palangos užkardos Karklės atraminis punktas. Čia jauniems šauliams demonstruotas filmas apie rinktinės specialiojo padalinio pasieniečių mokymus ir treniruotes, papasakota apie specialiųjų priemonių panaudojimą sulaikant pažeidėjus. Tačiau įdomiausia buvo stebėti pasieniečių kinologų pasirodymą su tarnybiniais šunimis. Žingsniuodami iš Palangos jūrų stebėjimo posto atgal į batalioną jaunuoliai sustojo prie „Olando kepurės“ Karklėje.

Atėjus atsisveikinimo dienai sporto varžybų ir protokovų nugalėtojams bei dalyviams įteikti diplomai – prisiminimas apie stovyklą bei vyksmus joje.

Praėjus pusantros paros šioje pačioje vietoje prasidėjo sukarinta jaunųjų šaulių ugdymo I ir II pakopų stovykla. Jos metu jaunieji šauliai buvo mokomi rikiuotės elementų, maskavimosi, minų bei užtvaro įveikimo būdų, šaudybos, topografijos bei daug kitų kariui būtinų žinių. Stovyklautojai taip pat nemažai sužinojo apie Lietuvos kariuomenę, bazinius karinius mokymus, profesinę karo tarnybą. Skaitomos paskaitos bei rodomi filmai apie gimtąjį kraštą irgi praplėtė žinias. Laisvalaikiu jaunieji šauliai dalyvavo kariškose sporto varžybose, kuriose reikalingas ne tik fizinis pasirengimas, bet ir sumanumas. Kol I pakopos jaunieji šauliai mokėsi karinių elementų LDK Butigėdžio dragūnų motorizuotajame pėstininkų batalione, II pakopos jaunieji šauliai išbandė save kario „kailyje“ Generolo P. Plechavičiaus kariniame poligone Kairiuose.

Per stovyklos uždarymą jauniems šauliams, kurie

teigiamai išsprendė teorijos testus bei gerai atliko praktines užduotis, buvo įteikti I arba II pakopų pažymėjimai. O tiems, kurie dalyvavo ir tapo karinių sporto varžybų nugalėtojais, įteikti diplomai bei suvenyrai. ■

RIMA LUKOŠIENĖ

Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės šaulė

Rinktinės archyvo nuotraukos

Nestokojome nei „rimtų“, nei žaismingų veiklų

ŽINIA IŠ ŠALČININKŲ

Birželio 30 d. Šalčininkų r. Poškonių pagrindinės mokyklos kieme Šalčininkų 11-osios šaulių kuopos jaunieji šauliai surentė palapinių miestelį. Kartu su palapinėmis kilo ir vaikų entuziazmas, gera nuotaika, užsidedimas savaitę smagiai praleisti poilsio stovykloje. Vieniems tai buvo naujas iššūkis, kitiems – dar vienas žingsnelis pirmyn koja kojon su Lietuvos šaulių sąjunga.

Jaunuosius šaulius ir visus vaikus mokyklos kieme pasitiko Šalčininkų šaulių kuopos vadas Eimantas Tamulynas kartu su Krašto apsaugos savanorių pajėgų Didžiosios kovos apygardos 8-osios rinktinės 805 ir 802 kuopų kariais – instruktorių komanda. Stovyklos pradžią paskelbė ir sveikinimą susirinkusiesiems tarė Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas Tomas Grabauskas.

Šaulių stovykla – puiki proga supažindinti jaunimą su Šaulių sąjungos veikla bei Lietuvos kariuomene. Ruošiantis stovyklos atidarymui visi mokėsi rikiuotės elementų, žygiavimo, disciplinos, bendravimo su vadais. Kiekvienas būrys pasigamino savo būrio vėliavą, sukūrė skanduotę. Dirbdami komandinį darbą vaikai nė nepastebėjo, kaip greitai visi susipažino ir kokie vieningi tapo. Pirma diena visiems buvo kupina įspūdžių. Smalsaudami ir nekantraudami jaunieji stovyklautojai laukė kito ryto.

Antroji stovyklos diena buvo ypatinga tiems jauniems šauliams ir šauliams, kurių laukė pasižadėjimo ir priesaikos ceremonija. Nerimaudami kandidatai skaičiavo minutes iki akimirkos, kai ištare pasižadėjimo žodžius, pabučiavę Šaulių sąjungos vėliavą, galės atiduoti pagarbą Tėvynei ir tvirtai ištarti: „Tėvynės labui!“ Cereemonija vyko prie Poškonių senovės baltų pilkapynų, mūsų protėvių amžinojo poilsio vietoje. Pasveikinti jaunųjų šaulių ir šaulių atvyko Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Vilnijos draugijos pirmininkas Kazimieras Garšva, LR Seimo narys Rytas Kupčinskas, Gintaro Žagunio užkardos vadas Žydrūnas Vaikasas, Vyriausybės atstovas Vilniaus apskrityje ir šaulys Audrius Skaistys, Šalčininkų

Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos direktorius Vidmantas Žilius, Šalčininkų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos atstovai ir Poškonių pagrindinės mokyklos direktorė Birutė Žibortienė.

Per savaitę jauniems šauliams pasiūlyta įvairių užsiėmimų. Galimybė imituoti mūsų miške žaidžiant šratasydį suteikė daug emocijų, adrenalino ir džiugesio. Tai matėsi vos pažvelgus į vaikų veidus. Kita smagi pramoga – 10 kilometrų žygis po Poškonių apylinkes, o po jo didžiulis laužas, bulvių, dešrelių kepimas bei smagūs žaidimai. Pažintis su priešgaisrinės apsaugos pareigūnais, jų turima technika irgi buvo nekasdienė. Žinoma, daugiausia džiaugsmo vaikams suteikė kaukiančios sirenos ir vėsus vandens čiurkšlė iš gaisrininkų automobilio. Tai tapo smagia atrakcija karštą dieną.

Jaunieji šauliai galėjo užsiimti ir sportine veikla: krepšiniu, futbolu, stalo tenisu, rankiniu, tinkliniu, užsidegę mokėsi, kaip apginti save ir draugus – kovinės savigynos būdų, o baigiantis dienai maudėsi Poškonių tvenkinyje, jėgas išbandė žvejybos konkurse. Kad matytumėte, kaip visi džiaugėsi laimikiu!

Stovyklautojai ne vien pramogavo. Paskaitoje „Šaulys – Lietuvos karys“ jie buvo supažindinti su šaulio pareigomis, Lietuvos Respublikos konstitucija, LŠS įstatymu, Statutu ir etikos kodeksu. Be abejo, jaunieji šauliai iš stovyklos išvyks kupini naujų įspūdžių, žinių bei noro ir supratimo, kaip dera elgtis ir gyventi tikram piliečiui. Tėvynės labui. ■

PRANAS SKINULIS

*Karaliaus Mindaugo
šaulių 10-osios rinktinės
„Nepriklausomybės
kovų“ šaulių
kuopos vadas*

Per savaitę daug sužinojome ir patyrėme

Kuopos archyvo nuotr.

STOVYKLOS BAIGĖSI, VĖL SVAJOJAME APIE JAS

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-oji rinktinė šią vasarą surengė dvi stovyklas: sukarintą pirmosios jaunųjų šaulių ugdymo pakopos Pabradės poligone ir poilsinę Vyžuonose. Pirmojoje mokėsi ir ilsėjosi 90 jaunųjų šaulių iš visos apskrities, antrojoje – 130 moksleivių. Nors pastaroji stovykla vadinosi poilsinė, taisyklių joje būta gana griežtų – jokių mobiliųjų telefonų, o už tvarkos pažeidimus – bausmės: eilėraščio deklamavimas, sportiniai pratimai, trumpas vaidinimas. Tokia stovyklos kasdienybė. Bet ne tik tai. Per savaitę jaunimas turėjo progos susipažinti su įvairiomis profesijomis ir pasimokyti gyvenime praveršiančių dalykų. Savo profesinėmis paslaptimis dalijosi ir savignos pagrindų mokė klubo „Gintis“ instruktorius Algis Cibulskas su sūnumi, saugaus ir kultūringo vairavimo pamoką vedė baikerių klubo „Ugnies ratas“ nariai, vakarą su gyva muzika ir didžėjumi dovanojo šaulys Romas Rukšėnas, ugniagesiai mokė gelbėti skęstantįjį. Šaulio ir Seimo nario Gintaro Steponavičiaus pasikalbėjimas apie patriotiškumą socialiniame tinkle „Facebook“, karo policijos pasirodymas ir istorinė viktorina, vedama mokytojo šaulio Valdo Šukevičiaus, neleido nuobodžiauti. Stovyklautojus su savo technika ir darbu supažindino policijos pareigūnai, pademonstravę, kaip tramdomi nusižengiantys įstatymams žmonės, o muitininkai ir pasieniečiai džiaugėsi savo augintinių keturkojų gebėjimais. Ne tik vadovai, bet ir drąsiausi stovyklautojai galėjo išbandyti Ignalinos pasienio rinktinės kinologų treniruočių drabužį ir keturkojų jėgą sulaikant pažeidėją. Išbandyti taktikos mokymus dažasvydžio ir *Laser tag* žaidimų metu tapo vienu iš įsimintinų stovyklos įvykių.

Priešpaskutinę stovyklos dieną užsiėmimus tradiciškai vedė kariai savanoriai. Iki pietų mokė topografijos, granatų mėtymo, persikėlimo per kliūtis, po pietų vedė į nepamirštamąjį „Bebrų taką“. O kur dar žygis į plk. P. Saladžiaus gimtinę, miško tvarkymas, prisistatymo ir lietuviškų dainų vakarai, atsisveikinimo laužas, sporto varžybos bei išmestų į šiukšlių maišą apelsinų ir nektarino laidotuvės...

Stovykla ką tik baigėsi, bet jau gauname klausimų: „Ar jau galime užsirašyti į kitų metų stovyklą?“ ■

ASTA TIDIKIENĖ

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės vadė

Ugniagesių dušas suteikė džiaugsmo

Rinktinės archyvo nuotraukos

„Bebrų take“ šikart nardė ne bebrai

Drąsiausi stovyklautojai galėjo išbandyti keturkojų jėgą

Kultūringo vairavimo pamoką vedė baikerių klubo „Ugnies ratas“ nariai

SUSIRUNGTI IR IŠBANDYTI JĖGAS, PASKLEISTI ŠAULIŠKAS IDĖJAS VISUOMENEI

Kelis metus iš eilės vasaros pradžia jauniems šauliams žada nepamirštamų įspūdžių pajūryje. Kartu su asociacijos „Sportas visiems“ Palangoje organizuojamais renginiais jaunieji šauliai dalyvauja ir savo žaidynėse. Šiomet žaidynės vyko Giruliuose įsikūrusioje stovykloje „Žuvėdra“. LŠS Sporto ir technikos klubo viršininko ir šių žaidynių vyr. teisėjo Tomo Juraičio teigimu, vietos pasirinkimas nebuvo atsitiktinis. „Anksčiau žaidynės vykdavo Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione, tačiau ten, be visų plusų, yra ir minusų. Pavyzdžiui, jaunieji šauliai būdavo toli nuo jūros. Dabar gi beveik visos rungtys vyksta tiesiai ant Baltijos kranto“, – sakė šaulys.

Bendroje įskaityje nugalėtojais tapo LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunieji šauliai. Antri – panevėžiečiai, o trečiąją vietą iškovojo žemaičiai iš Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės. Būrių rikiuotės konkurso laurais džiaugėsi LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunieji šauliai (antrieji – vilniškiai, tretieji – Utenos apskrities jaunieji šauliai). Asmeninėje įskaityje šaudant mažo kalibro šautuvu laimėjo ir Kariuomenės vado asmeninį prizą gavo jaunas šaulys iš Alytaus Lukas Vaznaitis.

Kitą dieną jaunuoliai dalyvavo Palangoje vykusiame renginyje „Sportas visiems“ bei įsijungė į ilgiausios pasaulyje šokio linijos, skirtos Baltijos kelio 25-mečiui paminėti, grupę. Virvės traukimo rungtyje Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės moterys iškovojo trečiąją vietą. ■

VALDAS KILPYS

Šiomet visų rinktinių jaunieji šauliai ir svečiai iš Estijos bei Latvijos giminingų organizacijų dalyvavo karinio orientavimosi, vasaros biatlono, šauliško kliūčių ruožo, paplūdimio kvadrato, biatlono rungtyse, šaudė pneumatiniais ir mažo kalibro šautuvais. Taip pat vyko rikiuotės konkursas.

Kiekvienos rinktinės šauliai buvo atsakingi už atskirų rungčių organizavimą ir pravedimą. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės organizuotas šauliškas kliūčių ruožas išsiskyrė ne tik tuo, kad buvo reikalingas nepras tas sportinis pasirėngimas, bet ir būtinas tarpusavio supratimas, pagalba, komandinis darbas. Vandens talpos pripildymas su ant virvių prikabinu kibiru ir „liepto“ statyba tapdavo sunkiai įveikiamomis kliūtimis tarpusavio susiklausymo stokojančioms komandoms. Kita vertus, anot T. Juraičio, sunkiai išvengta ir tam tikro subjektyvumo ar pasiruošimo skirtumų tose rungtyse, kuriose dalyvavo organizuojančių rinktinių šauliai. „Sprendžiamie, kaip reikėtų išvengti tendencijos, kad organizatorių rinktinės atstovai laimi savo pačių kuruojamoje rungtyje“, – tvirtino T. Juraitis. ■

Kuopos archyvo nuotraukos

ŠAUDYMO VARŽYBOS, ARBA KO DAR GALIME PASIMOKYTI IŠ ESTŲ?

Autoriaus nuotraukos

Sakoma, kad ne viskas, kas atvira, iš tiesų yra pastebima. Kliudamiesi šia liaudies išmintimi nusprendėme pašnekinti Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės vadą ats. plk. lt. Vlādą Petkevičių. Tema dabarties kontekste itin aktuali: ar pakankamai bendradarbiaujame su tais, kurie į šaudymo pratybas žiūri kaip į kasdienybės dalį?

KAIP VISKAS PRASIDĖJO

V. Petkevičiaus teigimu, sunku pasakyti, kada tiksliai užsimezgė panevėžiečių šaulių bendravimas su estų *Kaitseliit* atstovais. Jam atėjus vadovauti Panevėžio šaulių rinktinei abipusiai vizitai jau vyko, tačiau nesisisteminiai ir veikiau buvo malonus pasivėžinimas, nei realios naudos siekimas tobulinant tarptautinį bendradarbiavimą, o dar konkrečiau – šaudymo įgūdžius.

„Kai 2004-aisiais susitikome su Estijos kariuomenės karininku mjr. Martu Puuseppu, ilgai vienas kitą nužiūrinėjome“, – pasakojo panevėžiečių šaulių vadas, – tačiau susėdę pasikalbėjome, taip netikėtai užsimezgusi draugystė tęsiasi iki pat dabar. Po kelis kartus per metus vykstame į Estiją ar kitą šalį, dalyvaujame šaudymo varžybose, susipažįstame su vietos lankytinomis vietomis. Su Martu užsimezgė tikra draugystė.“

DALYVIAI

Pašnekovo teigimu, ankstesniais metais šaudymo varžybose dalyvavo Estijos, Suomijos, Danijos ir Lietuvos atstovai. Griežtų nuostatų, kas tai gali daryti, nėra. Tarkim, Estijai atstovauja giminingos LSS organizacijos *Kaitseliit* šauliai, o Danijai – apskričių policininkai. Šiais metais prisijungė dar ir Švedijos atstovai, kurie atstovauja

atsargos karininkų organizacijai, o naujokai latviai šiemet atsiuntė specialiųjų pajėgų karius.

„Organizatoriai laikosi principo, kad valstybėms atstovauja „jėgos struktūros“, – pasakoja V. Petkevičius. Savime suprantama, kai atvyksta profesionalūs kariai, tai ir rezultatai yra atitinkami, tačiau vienaip ar kitaip komandų lygis yra maždaug vienodas ir visiems adrenalino pakanka.

VARŽYBOS LIETUVOJE

Panevėžiečių šaulių vadas didžiuojasi, kad 2010-aisiais estų inicijuotos varžybos vyko Lietuvoje. Jų organizavimui buvo pasitelkta kariuomenės infrastruktūra, o ginklai naudoti savi. Pašnekovas pasakoja, kad itin griežtų nuostatų šiose varžybose nėra. Kiekviena priimančioji valstybė patiekia tokius ginklus, kokius tuo metu turi savo dispozicijoje. Tarkim, Danijoje jų buvo įvairiausių modelių, Estijoje dažniausiai šaudoma Izraelio gamybos „Galil“ automatiniais šautuvais ir įvairiais pistoletais, o Lietuvoje teko suktis su tuo, ką turi šauliai.

„Pasiūliau šaudyti ne tik dešine, bet ir kaire ranka. Taip pat sugalvojome ir kitokių „siurprizų“ iš visos Europos suvažiavusiems šauliams. Daugeliui iš jų pirmą kartą teko šaudyti mūsų turimų ginklų modeliais, todėl rezultatai daugeliui buvo netikėti“, – pasakoja V. Petkevičius. Jo teigimu, visi nekantriai laukia 2016-ųjų, kai apsukusios valstybių ratą varžybos ir vėl grįš Lietuvon. Jau dabar yra mąstoma, ką naujo ir įdomaus bus galima pasiūlyti šių puikių tarptautinių šaudymo varžybų dalyviams.

ŠAUDYMO TRADICIJOS

Ne pirmus metus šaudymo varžybose dalyvaujantis pašnekovas pastebi, kad mūsų organizacijai dar toloka iki

V. Petkevičius už bendradarbiavimą yra pagerbtas Estijos valstybiniais apdovanojimais

šaudymo tradicijas puoselėjančių šalių lygio. Estijos sostinėje įrengta šaudykla yra mums nepasiekiamos kokybės. Mokymams skirtos auditorijos, skirtingų šaudymo rūšių šaudyklos, situaciniam šaudymui parengti tinkama įranga ir galiausiai nors ne prašmatni, bet kavinė – visa tai yra viename šaudyklų komplekse. Ką kalbėti apie netoliese įsikūrusį viešbutį, kuriame apsistoja varžybų dalyviai.

Dar vienas iškalbus faktas: kasmet birželio mėnesį estų kvietimu mūsiškių jaunųjų šaulių grupė iš Lietuvos vyksta į jų organizuojamus šaudymo kursus. „Per penkių dienų kursus išmokstama taisyklingos šaudybos principų, tobulinami sportinio šaudymo įgūdžiai. Tiesą pasakius, mūsų rinktinei įvairiose šaulių varžybose atstovaujantys šauliai yra paruošti būtent Estijoje“, – atvirauja V. Petkevičius. Jo iniciatyva Estijoje organizuojamus kursus baigė ir kitų rinktinių jaunieji šauliai.

„Kai grįžtu iš šių varžybų – galva sprogsta nuo idėjų, kaip gerinti šaulių rengimą. Tik paskui viskas atsiremia į realią situaciją ir vėl viskas nuslopsta. Šioje srityje turime nemažai problemų, nes vadindamiesi šauliais iš tiesų su šaudyba šiuo metu nedaug ką bendro turime“, – pokalbį baigia ne vienu Estijos valstybiniu apdovanojimu už bendradarbiavimą kaimynų pagerbtas V. Petkevičius. ■

VALDAS KILPYS

TOBULĖTI VISADA LAIKAS

180 Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių bei 80 šaulių dalyvavo šaudymo pratybose. Gausus būrys šaulių galėjo pasitikrinti taiklumą šaudydami pneumatiniu šautuvu, mažo kalibro TOZ-12 ir karabinu C-75. Daugelis jaunųjų šaulių karabinu šaudė pirmą kartą, tad ši patirtis paliko didžiulį įspūdį: vien tai, kad teko patirti, ką reiškia tokio ginklo atatranka. Ir jaunieji šauliai, ir šauliai džiaugėsi gerai praleidę dieną, patobulinę savo šaudymo įgūdžius bei pramankštinę akį.

Šaudymo pratybų metu už gerą darbą ir už tai, kad šauliškai veiklai negaili nei laiko, nei jėgų, buvo apdovanoti mokyklų jaunųjų šaulių būrelių vadovai.

Gerus rezultatus smagu matyti

Rinktinės archyvo nuotraukos

Nesvarbu, kokia savaitės diena, koks oras, Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunieji šauliai bei šauliai pasiruošę treniruotis, tobulėti ir siekti geriausių rezultatų. ■

AUŠRA GRUBYTĖ

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Adolfo Ramanausko–Vanago 4-osios kuopos jaunoji šaulė

„ATIDUOK TĖVYNEI, KĄ PRIVALAI!“

J. M. Toleikytei ir B. Barkauskaitei S. Burbos žinios itin vertingos

Rinktinės archyvo nuotr.

Taip savo projektą pavadino entuziastingai nusiteikęs jaunimas: šaulės Julija Monika Toleikytė ir Brigita Barkauskaitė bei Aurelija Simukaitytė, Artūras Macius ir Tomas Tamašauskas. Šie jauni žmonės ėmėsi to, ko dar nespėjo padaryti istorikai: iš liudininkų pasakojimų renka medžiagą apie Kardo rinktinės partizanus, kad pažymėtų Kretingos rajone esančias vietas, susijusias su Lietuvos laisvės kovų istorija.

Projekto idėja gimė, kai Brigitai ir Julijai kartu su šaulių studentų korporacijos „Saja“ Klaipėdos skyriaus sąjūnais teko ilgai klaidžioti ieškant partizanų bunkerio Aukštkalvių miške, panorus jį aptvarkyti ir uždegti žvakutes prieš Vėlines.

Tai, kad partizanų istoriją menančios vietos dar tebėra nepažymėtos ir sunaikiai žmonių atrandamos, ir paskatino B. Barkauskaitę burti bendraminčius, kad kartu rinktų informaciją, ją sistemintų, o galiausiai paviešintų visuomenei.

Nei vienas iš projekto iniciatorių nėra istorikas, ne visi jie priklauso ir šaulių organizacijai, tačiau jie teigė esantys patriotai ir jaučiantys atsakomybę už tai, kad neišbluktų Tėvynės istorijos įvykiai, kuriuos dar galima suspėti užfiksuoti.

Projekto pabaiga planuojama 2014-ųjų rudenį, o iki tol laukia daug darbų. Iš žmonių pasakojimų gauta informacija bus susisteminta ir pateikta visuomenei susipažinti. Planuojama rugpjūčio mėnesį parengti internetinį puslapį, kur bus viešinama projekto medžiaga. Ten tikimasi įdiegti ir interaktyvų žemėlapi su nuorodomis į vietas, susijusias su Kardo rinktinės veikla. Kadangi

jos dažniausiai neturi tikslių adresų, nes yra gamtoje, bus pateiktos vietovių koordinatės – keliautojui jas reikės įsivesti į GPS navigacinį imtuvą ir sekti nurodymus.

Taip pat bus stengiamasi, kiek bus galima, partizanines kovas menančias vietas sutvarkyti ir pažymėti nuorodomis nuo pagrindinių kelių. Norima prie 6–7 objektų įrengti ir informacinius standus su aprašymais bei aplikacijomis, skirtomis išmaniesiems telefonams.

Bus siekiama, kad mokykloje mokiniai galėtų gauti daugiau informacijos apie Kardo rinktinės partizanus pamokų metu, todėl projekto organizatorė Brigita Barkauskaitė su projekto dalyviais planuoja užsukti į mokyklas ir prvesti įdomesnes istorijos pamokas.

Projekto dalyviai džiaugėsi sulaukiantys daug teigiamų atsiliepimų ir palaikymo. Prie projekto įgyvendinimo prisidėjo ir rajono savivaldybė.

Kad projektą pavyktų kuo profesionaliau įgyvendinti, šaulės Brigita ir Julija konsultuojasi su laisvės kovų istorija Kretingos krašte besidominčiomis asmenybėmis – Kretingos muziejaus istoriku Juliumi Kanarsku, istorijos mokytoju Vaidu Kupreliu, mokytoju ir šauliu Sauliumi Šopaga bei gyvais įvykių liudytojais.

Norintys prisidėti prie projekto „Atiduok Tėvynei, ką privalai!“ arba pasidalyti savo žiniomis, liudijimais apie Kardo rinktinės veiklą, prašoma susisiekti el. p. adresu kardopartizanai@gmail.com ■

JULIJA MONIKA TOLEIKYTĖ

*Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios
rinktinės šaulė*

ŠAULYS – (NE)ATVIRA ASMENYBĖ?

Tema įvairialypė. Kalbėti apie asmenybę yra veikiau psichologų užsiėmimas, tačiau turbūt esate ir savo kailiu patyręs tą keistą ir kartais radikaliai priešingą žmonių reakciją, kai pasakote, kad esate šaulys: vieni susižavi, o kiti nustemba, kad priklausote „pensininkų ir vaikų sambūriui“...

KALBA ŠAULIAI

Pradėkime nuo leidimo pasisakyti patiems šauliams. Kiekvienam iš jų buvo užduotas tas pats klausimas: „Kaip aplinkiniai reaguoja, kai pasakote, kad esate šaulys?“ Kitaip tariant, užduodami šį klausimą bandome pasiaiškinti, kokie asmenybės stereotipai yra sietini apibendrintu šaulio įvaizdžiu. Šį klausimą uždavėme ir socialinio tinklo „Trimitas“ paskyroje.

Šaulys Aidas: „Giminėje yra šaulių, daugelis buvo ištremti į Sibirą, tai giminėje mano pasirinkimą būti šauliu visi palaiko. Darbe veikiau toleruoja. Išleidžia, jei reikia vykti į renginius su Garbės sargybos kuopos šauliais. Jaunimo gretose nuomonės pasikeitimas apie šaulius atsirado po Ukrainos įvykių. Lyg ir labiau gerbti ėmė. Nors pasitaiko ir klausimų apie pinigus. Dažnas nusistebi, suprask, neturi kas veikti, kad eini žygiuoti, stovi garbės sargyboje renginių metu? Tie, kam tai svarbu, ėjo, eina ir eis. Tai nėra vieta, kur uždirbami dideli pinigai. Bet žmonių skirtingų yra, tad šaulių buvo ir bus, kaip buvo ir bus žmonių, kurie šauliais niekada netaps.“

Šaulys Tomas: „Dažniausiai paklausia, kas jie tokie, kuo užsiima, kur bazuojasi? Tikrai nedaug tokių, kurie žino, kas mes esame. Tie, kurie kažką girdėję apie šaulius, dažniausiai šaulius lygina su senjorais. Tačiau jaučiu, kad situacija kinta. Tarkim, šauliai nemažai nuveikė sporto srityje ir tarp sportininkų šaulių vardas tikrai skamba.“

Šaulys Saulius: „Šauliai dažnai painiojami su kariais savanoriais. Užtrunka, kol išaiškinu, kad esu šaulys. Pagrindinis skirtumas – atlyginimas. Kai pasakau, kad mes pinigų negaunam, šventėse dalyvaujam, žygiuojam „už

aičių“ – tada visiems viskas iš karto paaiškėja. Dar vienas stereotipas sietinas su amžiumi. Girdėjęs ne kartą, kai sakoma: „Šauliai visi vaikšto lazdelėmis pasiramsčiuodami.“ Tada klausiu: „O aš tau panašus į tokią?“ Jei kalbėtume apie Garbės sargybos kuopą (GSK), tai turiu pasakyti, kad žmonės mus nuolat painioja su kariuomene. Vaikams rodo pirštu ir sako: „Va, žiūrėk, kareivėlis.“ Tenka paaiškinti, kad tai šaulys. Žodžiu, nesvarbu, kokią uniformą apsirengsi: jei būsi su lauko – sakys, kad karys savanoris arba iš Viešosios saugumo tarnybos. Jei dėvėsi GSK paradinę – būtinai sakys, kad esi kareivis.“

Šaulys Juozas: „Žinot, man visai nuspėjau, ką apie mane galvoja kiti. Nesiklausau aš jų ir viskas. Man atrodo taip: jeigu aktyviai dalyvauji šaulių veikloje, automatiškai aplinkinių esi traktuojamas kaip „keistas“. Eini kažkur, dalyvauji, kartais aukoji laiką, per kurį galėtum uždirbti daugiau pinigų. Ir viskas dėl kažkokios ten niekam nebeįdomios tėvynės. Juk tėvynė svarbi tada, kai tu esi svarbus jai, tačiau kai iš tavęs bandoma per mokesčius ir kitais būdais išspausti maksimumą, tai ir aš turiu pilną teisę tėvynės nemylėti. Tad nemylėdamas Lietuvos vis dėlto esu šaulys (juokiasi).“

ŠAULIŠKUMAS – NEEKONOMIŠKAS?

Savanorystė – itin keistas XXI a. fenomenas, kurią pagal galiojančias visuomenės nuostatas norima pritempti prie rinkos kurpalio. Tai, kuo pas mus yra gana dažnai džiaugiamasi – rinkos ekonomika, – užtikrintai uzurpavo visas visuomeninio gyvenimo sritis, ir tokie dalykai kaip savanorystė, šauliškumas, kita neatlygintina pagalba yra tapę tarsi „atgyvenomis“ palyginti su viešojoje erdvėje propaguojamais naudos siekimu, karjeros darymu, darbu už didelį atlygį.

Kaip pokalbyje sakė pirmosios nepriklausomą Lietuvą pripažinusios valstybės Islandijos buvęs užsienio reikalų ministras Jonas Baldvinas Hanibalssonas, pagrindinė Lietuvos visuomenės problema yra jos virtimas laisvos rinkos visuomene. Prieš daugiau negu dvidešimt metų norėjome laisvos rinkos ekonomikos, tačiau paaiškėjo, kad sukūrėme laisvos rinkos visuomenę. Politinis mąstymas neatsilaikė prieš ekonominio mąstymo spaudimą. Greitai net generolais taps ekonomistai, o kareiviai bus mokomi prieš ataką apskaičiuoti savo ekonominę naudą. Ekonomika tampa svarbiausiu humanitariniu ir socialiniu mokslu, prilygstančiu ankstesnių laikų teologijai.

Tokioje situacijoje buvimas šauliu yra anomalija, nesusipratimas, sunkiai telpantis į „ekonominės naudos“ rėmus. O tai yra vos ne tiesioginis postūmis į „uždarą asme-

nybę, tokius pusiau uždarus „šaulių ratelius“ arba tiesiogį buvimą šauliu tik tarp tokių pat, kaip ir pats esi. Viešumoje tokio šaulio šauliškumas „nugaruoja“ ir jis tampa „kaip visi“ – siekiantis ekonominių rodiklių visose gyvenimo srityse įskaitant ir patriotizmą, tėvynės meilę ar gynybą.

Kad ir kaip būtų, tačiau tai nėra geras kelias organizacijai, nes užsidaroma ir verdama savo sultyse. Tai, beje, nėra geras kelias ir visai valstybei.

APIE ITIN „ATVIRAS ASMENYBES“, KURIOS MATĖ DAUGIAU VARGO NEI KAS KITAS

Efektyviausias praėjusio amžiaus socialdemokratų reformistas Tageas Erlanderis, buvęs Švedijos premjeru ketvirtį amžiaus, glaustai suformulavo: „Rinkos yra naudingi tarnai, tačiau nepakenčiami šeiminkai.“ Būtent tai mes dabar patiriame. Apie tai, kad ekonominė nauda yra visko matas, jau pakalbėjome, tačiau dera paminėti ir dar vieną nukrypimą, kuris plačiai paplitęs tarp nusipelnusių šaulių, rezistentų ar kitų laisvės kovotojų. Turiu mintyje keistą supratimą, kad vargas, nepritekliai ir tam tikras kankinio sindromas savaime yra vertybė. Suprask, jei tu nesi regėjęs, „kaip Sibire žmonės mirdavo iš bado“, tai esi beveik kaip ir niekam tikęs. Tai dar vienas uždaro asmenybės tipas.

Toks šaulys perlenkia lazda į kitą pusę – savo uždaramą demonstruoja visiems pasakodamas apie „kankinystę“. Senesnieji porina apie pasipriešinimą sovietams, vidutinio amžiaus šauliai iki nukritimo mena Sausio įvykius, o jauniausieji klauso ir nevalingai ilgisi prastų valstybei laikų, nes patys pasireikšti saugios Lietuvos sąlygomis kaip ir negali.

Toks požiūris – it iš akies lupta komunistinio leninistinio režimo nuostata apie antikapitalistinį dvasingą skurdą ir nepriteklių, kurio sąlygomis tik ir geba gimti tikri komunistai. Sovietai ne vien romantinėje plotmėje, bet realiaame gyvenime įtvirtino nuostatą, kad iki sąmonės netekimo plūstantys ir nė velnio neuždirbantys idėjiniai komunistai, komjaunuoliai yra dvasiškai aukštesnio lygio nei kad žmogus, kuris dirbdamas nori deramo atlygio.

Tad atviras šaulys yra ne tas, kuris skundžiasi, kad dabar viskas daroma tik už pinigą ir net ne tas, kuriam reikalinga vieša kankinystė, o tas, kuris aiškiai suvokia, kad tik turtingoje visuomenėje sukuriama deramos sąlygos piliečių kūrybiškumui, žmogiškumui ir šauliškumui pačia plačiausia prasme reikštis. Kitaip tariant, nei begalinis skundimasis sumaterialėjusiu pasauliu, nei mazochistinis pasitenkinimas, kad esi kitoks, nėra tinkama prielaida atvirai asmenybei.

SVEIKO MĄSTYMO BŪTINUMAS

Žmogus yra taip keistai sutvertas, kad norėdamas išlikti psichiškai sveikas ir aktyvus, komunikuojantis su aplinka, privalo nuolat patikrinti, ar neįpuolė į keistų, išorės primestų reikalavimų raizgalynes. Paprasčiau sėkant, visada netoliese turi „kaboti“ klausimas: ar aš vis dar turiu kritinį protą?

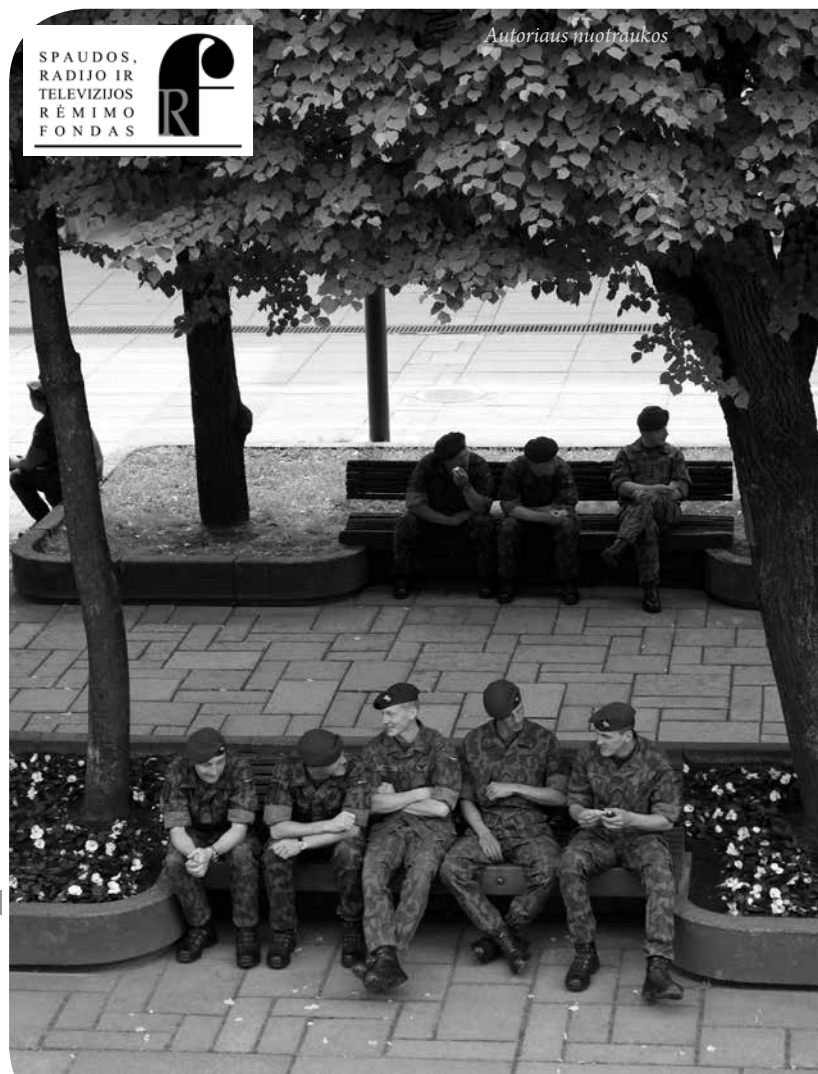
Pateiksiu vieną pavyzdį. Dabar politinėse diskusijose dažniausiai pateikiamas argumentas yra „taip parašyta įstatyme, reglamente, normoje ar tiesiog vidaus elgesio taisyklėse“. Ką galima atsakyti į tokį argumentą? Na, nebent dar tiksliau pacituoti kokį nors paragrafą. Apgailėtina, kai visa diskusija pradeda panašėti į „pasisvaidymą paragrafais“. Tačiau paragrafų, punktų iškalimas yra geros atminties, bet ne deramo gebėjimo mąstyti požymis.

Nors tūlas teisininkas pradės aiškinti, kad būtent teisė yra įtvirtinti „sveiko proto“ reikalavimai, tačiau tikrasis sveikas protas aiškiai sako, kad taip nėra. Konkretūs įstatymai labai dažnai neturi nieko bendra su juos vykdančiųjų moraliniais principais arba sveiku protu.

Vadinamojoje teisinėje valstybėje principingi žmonės apskritai yra nereikalingi, nes trukdo detaliam išrašytoms teisės normoms vykdyti. Jie turi savo nuomonę, principus ir tvirtas etines nuostatas, kurių laikosi net tada, kai jos prieštarauja įstatymams. Būtent toks yra tikras šaulys. Jo asmenybės atvirumas pasireiškia tuo, kad kiekvienu gyvenimo atveju jis vadovaujasi sveiku kritiniu protu ir nebijo prieštarauti, klausti ir aiškintis net jei jo kompetencija yra menkesnė. Ir visada padaro tokį sprendimą, kuris neprieštarauja jo principams, bet ne įstatymams.

Tai, savaime suprantama, jokių būdu nereiškia, kad šaulys yra užkietėjęs „įstatymų laužytojas“. Veikiausiai priešingai: šaulys visada yra ašaka gerklėje bet kokios rūšies biurokratams. Tokių nėra daug, bet jie, kaip Dievą myliu, dar neišmirė...

VALDAS KILPYS

SPAUDOS,
RADIOJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Autoriaus nuotraukos

PROFANIŠKI PASVARSTYMAI APIE VALSTYBĘ ŠAULIŠKOS SIMBOLIKOS IR RITUALŲ TEMA

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Kaip parodė praktika, šauliai ritualams ir simbolikai yra itin jautrūs. Tarkim, visai nesenas pavyzdys iš praktikos. Gal prieš kokius metus ar pora kažkam buvo kilusi mintis, kad būtina pakeisti rinktinių antsiuvus. Suprantama, heraldikos reikalavimai yra rimtas dalykas, ypač jei jie nustatyti įstatymais, tačiau natūraliai kyla klausimas, kas gi yra svarbiau: formalioji heraldika ar veiklių šaulių noras turėti tai, kas įkvepia? Ačiū Dievui, viskas liko kaip buvę, tačiau pateikdami šį pavyzdį tiesiog norime pasakyti viena: šauliai itin skausmingai reaguoja, kai kalbama dviem temomis: a) ginklų reikalais, b) apie simboliką, ritualus, istorinę atmintį. Kadangi ginklų tema šiame straipsnyje yra antrinė, tai toliau tęsiame apie simboliką ir ritualus.

KĄ MES REALIAI TURIME?

Pabandykime drauge identifikuoti tuos ritualus, kuriuos galima vadinti šauliškais. Kas jums pirmiausiai ateina į galvą? Matyt, pirmiausia: Vyčio kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ceremonija Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Ši ceremonija atliekama nuolat ir turi pakankamai aiškius nuostatus. Iš karto primename, kad jos atlikėjai yra garbaus amžiaus neatsitiktinai, todėl iš jų nederėtų reikalauti tikslaus žingsnio ar kitokio kariško muštro rikiuotėje.

Istorikai mena, kad anuomet ceremoniją rengti patikėta Nepriklausomybės kovose nukentėjusiems vyrams – Karo invalidų tarnybai. Jie eidavo lėtu žingsniu, kai kurie net pasiramsčiuodavo lazdomis. Atsižvelgiant į jų sveikatą, buvo pritaikytas net lėtesnio tempo maršas. Tad dera ir sveikintina garsinti šį šaulių ritualą. Jis tikrai to vertas, nes yra senas, tikslus ir visiems prasmingas.

Antrasis ritualas – gal kiek paprastesnis, kuklesnis ir trumpesnis, bet ne mažiau svarbus. Kalbame apie šaulišką vestuves.

Ak, tiesa, yra dar ir laidotuvės. Gražu ir prasminga, kai Anapilin išėjęs šaulys pašarvojamas uniformuotas. Jei jo šaulišką veiklos būta gražios ir vaisingos – trys salvės palydėjimui dievop yra beveik būtinybė.

KALBA SPECIALISTAI

VDU ISTORIJS DOKTORANTŪROJE STUDI- JUOJANTIS ISTORIJS MOKYTOJAS, ŠAULYS MINDAUGAS NEFAS:

Lygindamas anuometinę Šaulių sąjungą su dabartine, regiu ryškų ideologijos trūkumą. Mes, kaip organizacija, iki galo nesame išgryninę svarbiausių ideologinių nuostatų.

Žinoma, visi esame Tėvynės gynėjai, ir tai yra tarsi mūsų konstanta. Tačiau to nepakanka. To įrodymas yra jaunųjų šaulių veiklos tęstinumas organizacijoje sulaukus 18 metų. Tik labai maža dalis lieka mūsų gretose, o likusieji pasitraukia, nesuradę savojo identiteto. Todėl verta atkreipti dėmesį į istorinę mūsų patirtį, juolab savo ištakas regime būtent 1919 m. birželio 27 d. įkurtoje organizacijoje.

Anuometinėje Šaulių sąjungoje, kurią galime vadinti Vlodo Putvinskio LŠS (nes jo mintys ir principai buvo ypač svarbus organizacijos nariams), vadovybė sugebėjo sukurti pakankamai stiprią ideologiją ir nuolatos ją palaikė bei stengėsi stiprinti. Žinoma, šiandien ne visi dalykai yra tinkami atkurti.

Keli konkretūs pasiūlymai:

1. Iškilmingos šaulių rikiuotės padedant gėles prie paminklų, įvairių istorinių atminimo vietų savo dislokacijos

vietose. Be abejo, šiandien taip pat dedamos gėlės, tačiau tai darome kitų švenčių kontekstuose. Siūlyčiau daugiau atskirų renginių organizuoti patiems šauliams, suburiant ir kitas vietas organizacijas, kaip tai buvo 1-oje Lietuvos Respublikoje.

2. Šauliškumo esmę atspindinčių šūkių propagavimas, pasinaudojant šiuolaikinėmis technologinėmis galimybėmis. Juk galime įvairius šūkius, pvz., „Nepriklausomai Lietuvai“, „Mūsų ginklas – šauliškumas“ naudoti pasirašinėdami savo el. laiškus, šūkius rašyti socialiniuose tinkluose ir pan.

3. Graži tradicija yra šaulio ženklo miniatiūros segėjimas civilių drabužių (švarkų) atlapuose. Seniau tai buvo norma ir suprantamas dalykas. Bet organizacine prasme tai nėra skatinama ir palaikoma.

4. Svajoju apie laiką, kai kiekvienas šaulių dalinys kiekvieną sekmadienio rytą galės kelti Lietuvos trispalvę miestų ir miestelių pagrindinėse aikštėse. Tai būtų nuostabiai simboliškas renginys ir reginys, kuris atspindėtų mūsų ideologines nuostatas ir tikslus. Be abejo, kiekvienas padalinys galėtų sukurti išskirtinį ir unikalų ceremonialą, pvz., Anykščių kuopos šauliai galėtų pakėlę vėliavą iššauti iš rekonstruotos XVIII a. pab. patrankos. Kitų apskričių šauliai, manau, taip pat turi ką pasiūlyti.

5. Skatinant šauliškąją ideologiją kiekvieno Šaulių sąjungos dalinio susirinkimo vietose turėtų būti iškabintos: LR ir LŠS vėliavos, mūsų valstybės herbas, LŠS ženklas, žymių LŠS ideologų, kuopos ir rinktinės šaulių, turinčių garbės šaulio vardą, portretai. Tai mus telktų po viena ideologine skraiste.

6. Atkurti istorinius dalinių pavadinimus, pvz., centrinis LŠS sporto klubas buvo vadinamas „Grandimi“. Šiandieninis pavadinimas rodo esmę, bet neturi jokios istorinės vertės, tradicijos ir iš to plaukiančių vertybių.

ISTORIKAS PROF. JONAS VAIČENONIS (VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS):

Istoriškai taip susiklostė, kad Šaulių sąjunga buvo ir yra Lietuvos kariuomenės sudėtinė dalis. Taip buvo tarpu-kariu, taip yra, galima sakyti, ir šiandien, tik šiandieninės organizacijos veikla yra daugiau nukreipta į intensyvią darbą su jaunimu. Natūralu, kad tokia situacija tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi ir su organizacijos tradicijų klausimu.

Pirmosios Lietuvos Respublikos metais šauliai tarsi veidrodė atkartodavo kariuomenėje buvusias tradicijas. Čia pavyzdžiui galima būtų pateikti, kad ir vėliavos įteikimo vienam ar kitam organizacijos vienietui ceremoniją ir su ja susijusius ritualus. Šventės modelis buvo identiškas, tik šauliams taikytas kiek paprastesnis formatas. Analogijų pastebėjime ir priesaikos ar kario/šaulio laidotuvių ritualuose, kurie praktiškai buvo tapatūs.

Žvelgiant į šias dienas dažnai išradinėjame dviratį, kai jis jau yra išrastas. Atsiremiant į loginį pamatą galvotume, kad šiuolaikinė Šaulių sąjunga, vystydama organizacijos ritualus, turėtų išlaikyti tradiciją tapusį ryšį tarp kariuomenės ir šaulių, tokiu būdu adaptuodama kariuomenėje nusistovėjusias tradicijas. Tiesa, jas atkartojant derėtų ir atsirinkti: ką reikėtų perimti ir pritaikyti, o ko atsisakyti ir vengti. Tokiu neigiamu pavyzdžiu galėtų būti prieš daugiau nei dešimtmetį į Lietuvos kariuomenę atkeliavusi amerikietiška tortų pjaustymo kartais tradicija, kurią lyg

ir pavyko nugramzdinti į gyvenimo paraštes. Iš pagarbos sąjungininkams tiesiog tuo metu nesuvokėme, kad Lietuvos žemėje kardo ir kalavijo simbolika turi kur kas gilesnes tradicijas nei Amerikos istorija. Kardas ar kalavijas – tai ne tik riteriškumo tradicijos tąsa, bet ir pagarbos ženklas kunigaikščio Vytauto Lietuvai ir Lietuvos Didžiajai Kunigaikštijai. Bandome samprotauti, ar negalime kurti ko nors naujo? Galime ir privalome.

Prieškario Lietuvos šaulių sąjungoje buvo pradėta vystyti tautiškumo tradicija, paremta nacionalinio kostiumo sklaida ir tautinių švenčių, tokių kaip Joninės/Rasos, šventimu. Čia matau neišnaudotą erdvę šiuolaikinės Šaulių sąjungos tradicijų kūrimui, plėtojant tautinės kultūros elementus, kurios atlieptų ne tik dalį organizacijos uždavinių „ugdyti pilietines ir tautines vertybes bei puoselėti tautinę kultūrą“, bet ir tiesiogiai prisidėtų prie pilietinio ugdymo proceso.

KALBA INTERNAUTAI

Tiesą pasakius, prakalbinti prie kompiuterių palinkusius socialinių tinklų vartotojus nebuvo lengva. Kyla klausimas, kodėl? Hipotezės, matyt, dvejopos: viena vertus, gal klausimas nebuvo pateiktas „su intriga“? Tačiau kita vertus, visai tikėtina, kad šis klausimas jaunajai šaulių kartai yra tiesiog neaktualus.

Internautas Ginčius pradeda nuo humoro: „Siulyčiau prizą už pasiulimą.“ (čia ir kitur kalba netaisyta. Aut. past.) Dabartinėje situacijoje prizai nebėra problema. Bėda tampa abejingumas – toks yra žurnalo redakcijos atsakymas. Kad nebūtume apkaltinti tuščiais žodžiais, skaitykite straipsnio pabaigą.

Indrė Janavičiūtė tvirtina, kad „galbūt tai ne tradicija, bet padaryt kokią žygį TIK šauliams. Bet tokį masinį, kur iš visų miestų atvažiuotų bent po 10 šauliukų, tada pamiksuoti komandas ir žygio sustojimuose daryti „team building“ veiklas. Na, bent jau man, atrodo, kad trūksta bendravimo su kitų miestų kuopomis :)).“

Kas yra tiesa, tai – ne melas. Siūlymas tikrai rimtas, nors jaunieji šauliai Sąjungos lygio renginiuose visada yra kviečiami iš visų rinktinių. Pratybos „Žalgiris“, sporto žaidynės ar tiesiog pakopų mokymai – visur dalyvauja įvairių rinktinių „šauliukai“. Tad aktyvesnis šaulys bendravimo stygiaus neturėtų jausti.

VIETOJE PABAIGOS, ARBA KO NIEKADA NEREIKIA DARYTI

Mūsuose vis dar pasitaiko iš sovietinės kariuomenės aklai nukopijuoto papratimo gautus apdovanojimus merkti į alkoholinius gėrimus. Jei manote, kad tai šauliška ar bent lietuviška – labai klystate. Nekopijuokime alkoholikų paklydimų. Tai menkina šaulio vardą, ir apskritai girtuoklystė ir šauliškumas yra diametraliai priešingi dalykai. ■

VALDAS KILPYS

P.S. Maloniai kviečiame rinktinių šaulius, jaunuosius šaulius pareikšti savo nuomonę aptariama tema. Įvairios ceremonijos, ritualai ar tiesiog rinktinėje nusistovėję šauliški „papročiai“ yra svarbus mūsų identiteto veiksnys. Papasakokite apie juos, kad ir kokie jie būtų: geri ar blogi. Mes pažadame, kad be prizų tikrai neliksime.

„Trimito“ redakcija

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS MUZIEJUI 15 METŲ

Minėdami Lietuvos šaulių sąjungos įkūrimo 95-ąsias metines paminėkime dar vieną datą – 15 metų, kai įkurtas Lietuvos šaulių sąjungos muziejus.

Dar 1990 m. Lietuvos šaulių sąjungos Centro valdyba nutarė kurti muziejų, tačiau tuo metu Sąjunga turėjo tik vieną kambarį, kuriame dabar yra įsikūrusi šaulių žurnalo „Trimitas“ redakcija.

Laikas ėjo. Pamažu kaupėsi būsimieji eksponatai: tarpukario šaulių – M. Abariaus, J. Šiaučiuo, K. Karužos, B. Savicko, K. Stravinsko, V. Pečiulio, A. Gudonio, A. Zenkaus, E. Vengiansko, A. Mylės ir kitų – dovanoti Šaulių sąjungai istoriniai relikvai: nuotraukos, pažymėjimai, spaudos leidiniai, vėliavos, apdovanojimai. Kaupėsi ir atkurtos Lietuvos šaulių sąjungos veiklos liudytojai: pirmosios uniformos, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos–Atkuriamojo Seimo, Televizijos bokšto gynėjų nuotraukos, gynybos priemonės. Nesant lėšų 1993 m. buvo paruošti ir iškabinti stendai su pirmaisiais eksponatais: dokumentai, nuotraukos, apdovanojimai. Koridoriuje, prie dabartinio muziejaus, buvo eksponuojami išeivijos šaulių sporto apdovanojimai, vėliavos. Tačiau realūs veiksmai steigiant muziejų prasidėjo kpt. L. Bakaičiui tapus Lietuvos šaulių sąjungos vadu. 1998 m. sukurta darbo grupė. Jos vadovu paskirtas S. Ignatavičius, pavaduotoju – tuometinis Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vado pavaduotojas L. Trumpulis, konsultantu – tuometinis Lietuvos šaulių sąjungos Centro valdybos narys, Vytauto Didžiojo karo muziejaus skyriaus vedėjas A. Pociūnas, atsakingu už eksponatų ir archyvo priėmimą ir apskaitą – A. Ragelis. Skirtos patalpos muziejui.

Grupės veikla itin suaktyvėjo birželio 13 d. įsteigus Lietuvos šaulių sąjungos V. Putvinskio klubą, kurio narių daugumą sudarė LŠS ir jos dalinių atkūrėjai, Parlamento gynėjai. Jie kuriamam muziejui dovanuoja savo asmeninių nuotraukų, daiktų, susijusių su Šaulių sąjunga, Sąjungos dalinių atkūrimu, 1991 m. sausio–rugpjūčio mėnesių ir kt. įvykiais. Remiantis tarpusavio bendradarbiavimo sutartimi iš Vytauto Didžiojo karo muziejaus gauti stendai ir ekspoziciniai stalai, nupirkti kiliminė danga. Padedant tuometinės Prezidentūros ordinų kancleriui A. Meškauskui ir apdovanojimų skyriaus vedėjai Z. Andriunienei būsimam muziejui padovanoti šiuolaikiniai valstybiniai apdovanojimai ir apdovanojimų parvyzdžiai. Reikėtų paminėti, kad steigiant ir tvarkant pirmąją ekspoziciją daug darbo atliko šauliai, LŠS atkūrimo iniciatyvinės grupės nariai: St. Ignatavičius, A. Kodelskas, A. Ragelis, ilgametis šio muziejaus direktorius šviesios atminties V. Zenkus. Jiems talkino A. Pociūnas, L. Trumpulis, J. Ivaškevičius ir kiti.

1999 m. birželio 26 d. minint Lietuvos šaulių sąjungos 80-mečio jubiliejų muziejus atvėrė duris. Muziejaus atidarymo juostelę perkirpo tuometinis Sąjungos vadas mjr.

L. Bakaitis ir tuometinis išeivijos šaulių vadas M. Abarius. Į jubiliejinį renginį atvykęs LŠS išeivijoje garbės vadas, LŠS įkūrėjas, ideologo ir pirmojo viršininko Vlodo Putvinskio anūkas prof. V. Mantautas perdavė muziejui dėžutę su V. Putvinskio apdovanojimais: Šaulių žvaigžde ir skautų Lelijos ordinu bei gintarėlių nuo V. Putvinskio karsto. Į LŠS iškilmes atvykęs Toronto V. Putvio šaulių kuopos vadas V. Pečiulis su žmona Irena muziejui atvežė saują žemių, kurią traukdamasi iš Lietuvos 1944 m. nuo tėvo kapo buvo paėmusi Sofija Putvytė–Mantautienė. 1959 m. perduodama šią relikviją Pečiuliams ji prašė saugoti, kol Lietuva išsivaduos iš okupacijos pančių ir taps nepriklausoma, ir tik tuomet nuvežti į laisvą Tėvynę. „Žemė gali būti laisva, gali būti pavergta. Šios žemės nemindžiojo okupantų kojos“, – vykdydamas duotus įsipareigojimus kalbėjo V. Pečiulis. Dėžutė su žeme buvo padėta muziejuje po V. Putvinskio biustu.

Gaila, kad šiandienos nesulaukė ilgametis muziejaus direktorius Vytautas Zenkus, muziejaus įkūrimo iniciatorius, ilgametis Kauno Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas Algirdas Kodelskas, kurių nemaža asmeninių daiktų saugoma muziejuje.

Muziejų aplankė daugybė garbingų svečių: LR Prezidentūros, Seimo ir Vyriausybės nariai, Lietuvos kariuomenės ir jos struktūrų vadai, įvairių užsienio delegacijų, draugiškų ir giminingų organizacijų atstovai, šaulių nariai ir šimtai įvairių mokyklų ir gimnazijų moksleivių.

Šiame muziejuje gyvuoja V. Putvinskio, M. Šalčiaus, Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjų ir žymių veikėjų, didvyriškų Lietuvos laisvės kovotojų, išeivijos šaulių, Šaulių sąjungos atkūrėjų, 1990–1991 m. Lietuvos laisvės gynėjų ir šaulių veiklos nuo 1919 metų iki šių dienų dvasia. ■

*„Iš praeities tavo sūnūs
Tę stiprybę semia...“*

V. Kudirka „Tautiška giesmė“

STASYS IGNATAVIČIUS

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 2-osios kuopos šaulys

DĖKOJAME

MYKOLUI ABARIUI ir LIETUVOS ŠAULIŲ
SĄJUNGOS IŠEIVIJOJE CENTRO KOMITETUI
už aukas „Trimitui“.

LŠS vadas ats. plk. ltn. Liudas Gumbinas,
Trimito redaktorė Lolita Sipavičienė

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliui STASIUI IGNATAVIČIUI už eksponatus LŠS muziejui.

LŠS vadas ats. plk. ltn. Liudas Gumbinas

ATSTATYTAS PAMINKLAS

Apie paminklo atstatymą buvo kalbama nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, bet ne visi tikėjo tokiomis galimybėmis. Juk 1942 m. prie Kazio Jankausko, Petro Putros, Algio Stankevičiaus, Juozo Šniokos, Konstantino Seibučio, Juozo Baltrušaičio ir dviejų nežinomų karių kapų pastatytas paminklas buvo 8 m ilgio ir 3 m aukščio. Sovietų valdymo metu paminklas ne iškart, bet po truputį ir nuolatos buvo niokojamas, kol 1976 m. pagaliau prievė ir nugriovė galutinai.

Atstatyti tokį monumentą – itin nelengvas darbas. Tačiau, nepaisant visų skeptikų nuomonės, atsirado žmogus, kuris drąsiai priėmė iššūkį. Tai Obelių krašte gimęs ir čia mokyklą baigęs Valstybinės kalbos inspekcijos viršininkas Donatas Smalinskas. Vilniaus rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ pirmininko Algio Naručio iniciatyva ir lėšomis buvo sukurta paminklo internetinė svetainė. Tačiau visa atstatymo idėjos našta gulėjo ant D. Smalinsko pečių. Jis organizavo susitikimus su verslininkais, politikais, mokslininkais, surengė 5 renginius apie Birželio sukilimo reikšmę Lietuvai, organizavo pinigų rinkimų akcijas, skelbė straipsnius spaudoje.

Ir pagaliau paminklas atstatytas ir šventinamas. Šventė tokia pat didinga kaip prieš 73-ejus metus. Papuoštas Kristaus ir Lietuvos karių bareljefais, prie jų suguldytos aštuonios antkapių plokštės ir aštuoni kryžiai. Šis paminklas jau ne betoninis, o sumontuotas iš 17-os daugiau nei po toną sveriančių granito blokų.

Vilniaus karininkų ramovės viršininko pavaduotojas Gaudentas Aukštikalnis pasakojo apie 1941 m. birželio sukilimą, rajono jaunieji šauliai prie paminklo padėjo aštuonis vainikus, nugriaudėjo karių savanorių salvės. O antrąją renginio kulminacija tapo šaulių priesaika ir jaunųjų šaulių iškilmin-

Autoriaus nuotr.

gas pasižadėjimas. Jį priėmė krašto apsaugos ministras J. Olekas ir ats. kpt. A. Veikšys.

Tokiais Lietuvos sūnumis kaip Donatas Smalinskas turime didžiuotis – tik esant neblėstančiai energijai ir pasiaukojimui laisvės gynėjų atminimas bus išsaugotas ir materialia forma. ■

ATS. KPT. ALGIS VEIKŠYS

Alfonso Smetonos šaulių

5-osios rinktinės Rokiškio

jaunųjų šaulių 9-osios kuopos vadas

LAIŠKAS ANT AKMENS

Drąsių pilotų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno svajonė skrydžiu suvienyti lietuvius abipus Atlanto vandenyno sudužo netoli Soldino 1933 m. liepos 17-osios naktį. 81-ųjų skrydžio metinių sukakčiai paminėti Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šauliai Jonas Juodelis, Zenonas Mameniškis, Vytautas Jakniūnas, Rimantas Radzevičius bei Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos darbuotojai surengė ekspoziciją „Skrydžio legenda tęsiasi“. Parodoje eksponuoti skrydžių menantys dokumentai, nuotraukos, knygos. Dalis parodos eksponatų – iš J. Juodelio asmeninės kolekcijos.

Šaulys papasakojo keletą įdomių epizodų apie tai, kaip 1943 metų vidurvasarį skulptoriaus Broniaus Pundziaus iniciatyva Puntuko akmenyje buvo iškalti Atlanto vandenyną perskridusių lakūnų bareljefai bei jų testamentų žo-

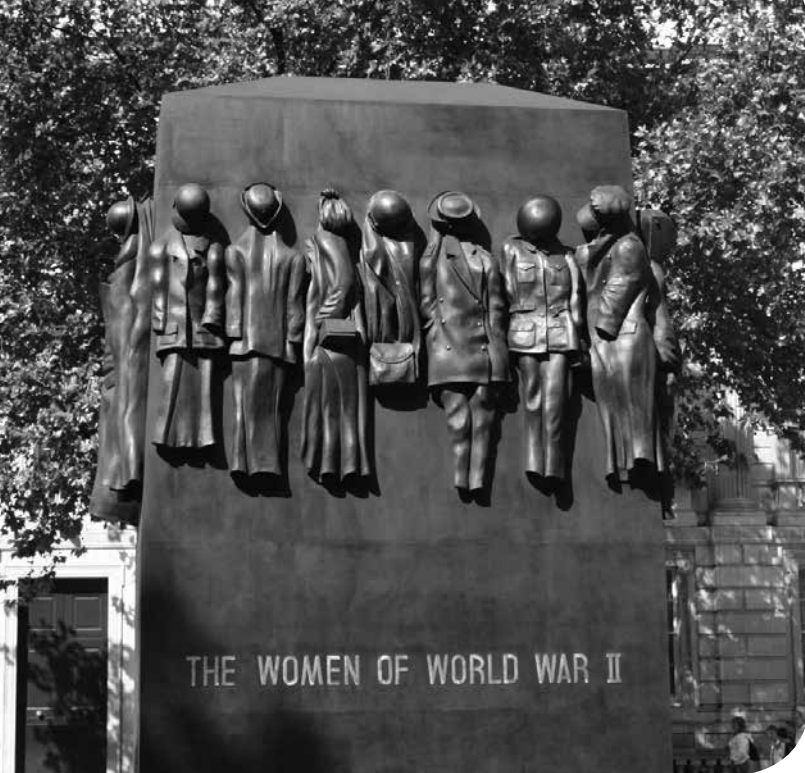
džiai. „Kad niekas nematytų, kaip įgyvendinamas sumanymas, buvo pastatytas medinis klojimas. Kad nesklisytų įtartini garsai, į klojimą buvo privežta šiaudų. Darbus atliko akmens meistrai iš Salako“, – prisiminė šaulys. Tautos atmintis gyva ir gyvens mumyse. Kasmet liepos 16-ąją vis daugiau jaunimo susirenka prie Puntuko akmens pagerbti tautos didvyrių. Akmuo papuošiamas, vakarėjant uždegami deglai. Šauliai stovi garbės sargyboje. Dainuojamos dainos, deklamuojamos eilės. Išklausomas S. Dariaus ir S. Girėno testamentas Jaunajai Lietuvai ir... virš Anykščių šilelio pasigirsta užesys, dangų perskrodžia šviesos spindulys... atskrenda, atskrenda. ■

ROBERTA LIOBYTĖ

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Anykščių

Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos jaunųjų šaulių būrio vadė

APIE NORĄ PRIEŠINTIS PROTINGAI

Po straipsnio apie tai, ką reikėtų daryti prasidėjus kari-
niams veiksams, sulaukėme dvejopų reakcijų. Vieni
sakė, kad be reikalo gasdiname žmones ir užsiimame
saviveikla, kiti priešingai – tvirtino, kad esant situacijai,
kai valstybinės už krizinių situacijų valdymą atsakin-
gos institucijos nieko neveikia ir neduoda jokių pata-
rimų, kažkas turi imtis iniciatyvos. Laikomės antro-
sios nuomonės, todėl tęsiame šią temą toliau teikdami
patarimus žmogaus, kuris savo kailiu yra dalyvavęs ne
viename kariniame konflikte. Vieni tokius asmenis va-
dina „sekmės kareiviais“ (angl. *soldier of fortune*), dar
kiti – tiesiog samdiniais...

TOKIA PADĖTIS

Pradėsime nuo paprastos žinios: nepasitikėti valsty-
binėmis institucijomis (ypač tomis, kurios atsakingos už
krizių suvaldymą) yra labai pavojinga. Jos rengia planus,
vykdo pratybas, pareigūnų mokymus, ruošia teisės aktus,
perka reikalingą įrangą ir atlieka begalę kitų darbų, be ku-
rių krizės būtų dar pavojingesnės.

Kitas dalykas yra informacinė erdvė – žiniasklaidoje
nuolat galime paskaityti apie visokiausias grėsmes (nuo
erkių iki karo). Prisiskaitę apie tai nerandame nieko, kas
būtų įvardyta kaip rizika. Ar tai reiškia, kad turime sėdėti
ir tas grėsmes tik stebėti, ar visgi reikia ruoštis suvaldyti
rizikas? Tai esminis klausimas, į kurį atsakius teigiamai
gyventojai privalo žinoti, kaip reaguoti.

Tačiau ar žino? Jei pasiteirautume eilinio piliečio, ką
reikia daryti, tarkim, aviacijos antskrydžio ar cheminio
užterštumo ar dar kokių kitu atveju, atsakymo negautume.
Vienintelis dalykas, kuris daugmaž žinomas – pasigirdus
sirenos garsui reikia įsijungti kokią nors mediją. Tačiau pa-
tys suprantame, kad dabartiniu metu niekas to nebedaro.

Kodėl apie tai rašome? Atsakymas paprastas – esame
užliūliuoti tos ramybės, kuri tęsiasi daugiau nei dvidešimt
metų. Kai JAV ar Šveicarijoje kasmet vyksta civilinės sau-
gos pratybos, mūsųose paskutines teko regėti prieš Euro-
pos krepšinio čempionatą Kauno arenoje.

Beje, kaip nustatė ekspertai, žuvusiųjų Rugsėjo 11-ąją
Niujorke būtų buvę keliagubai mažiau, jei būtų nuosekliai
vykdomi iš anksto numatyti planai. Grįžtant prie dabarties:
amerikiečiai tuos planus turėjo, bet nevykdė, tačiau mūsų
atveju kyla klausimas, ar tokie planai apskritai egzistuoja?

NUSPRENDĖTE PRIEŠINTIS?

Jei, neduok Dieve, nutiko taip, kad atėjo metas imti
ginklą į rankas, ir civilinę saugą jūsų gyvenime reikia pa-
keisti į kovinių veiksmų diktuojamą karo logiką, tai skai-

tykite toliau. Jei manote, kad to niekada nenutiks – vers-
kite kitą puslapį ir negaiškite laiko.

Taigi pirmą „auksinę taisyklę“ – vienas lauke ne karys.
Net jeigu Tamsta esate pačių specialiausiųjų pajėgų pats
ypatingiausias karys, jums vis vien reikės valgyti, gauti
amunicijos ir tiesiog išsidžiovinti kojines. Junkitės prie
kompanijos ir džaukitės, kad priėmė. Iš karto atmeskite
iluzijas, kad viskas bus „kaip rodo filmuose“. Užmirški-
te ir didžiąją dalį kilniaširdiškų „saldžiojo patriotizmo“
teiginių. Kova yra kova, ir seiliojimosi čia bus mažiausiai.

Vadas visada teisus, todėl kiekvienas įsakymas privalo
būti vykdomas. Net tada, kai jums atrodo, kad visa tai kvai-
la – improvizuoti neverta. Kariuomenėje kovinių veiksmų
metu dažniausiai niekas nieko tiksliai nežino, o jei žino –
nesako. Tai normalu. Tad lieka tik daryti tai, kas sakoma.

APIE GINKLUS

Toliau galbūt kiek padirki, bet patikrinti kovinėmis
sąlygomis patarimai:

- ♦ Ginklo niekada nenukreipti į saviškius. Visai ne dėl
saugumo, o dėl pakrikusių nervų galite likti nesuprastas
ir tiesiog už tai nukentėti.
- ♦ Ginklas visada saugus. Tik tada, kai reikia šaudyti arba
kai tai gresia – keitiklis į ugnies poziciją. Jei koks nesusi-
pratėlis vaikšto su ginklu nesaugiai – išpėkite jį žodžiu,
bet niekada netieskite rankų į svetimą ginklą. Niekada.
- ♦ Bent kiek pastudijuokite ginklo balistines lenteles. Ži-
nokite, kad kulka neskrenda tiesiai ir šis žinojimas gali
išgelbėti jūsų gyvybę. Nors nesate snaiperis, bet šaudant
ilgesniais atstumais įtakos turi ir vėjas.
- ♦ Jei galite rinktis, tai imkite tokį ginklą, kurio modelių
daugiausiai naudojama aplink. Šoviniai visada baigiasi
pačiu prasčiausiu momentu, tad bus gerai, jei galėsite jų
„pasiskolinti“.

◆ Dauguma sužeidimų būna ne nuo kulų, bet nuo skeveldrų, todėl net pati prasčiausia šarvinė liemenė yra gėris. Itin svarbu, kad būtų su apykakle. Kad reikia šalmo, pirštinių ir gerų batų net nekalbame. Taktinė liemenė taip pat būtina.

◆ Eidami į užduotį pašokinėkite ir pasitikrinkite, ar niekas nebarška.

◆ Ginklas visada su diržu. Jei netoliese sprongimas – „skraidysite“ kartu ir jo nepamesite.

◆ Granatsvaidžius, minosvaidžius ir panašius specialių žinių reikalaujančius įnagius palikite juos išmanantiems. Ir nevaidinkite tikslaus šaulio ar snaiperio, jei tam nesate ruoštas, nes jums tai į naudą neišeis. Ir apskritai, nevaidinkite geresnio, nei esate iš tiesų. Čia jums ne kurortas.

APIE KOVINIUS VEIKSMUS MIESTE:

◆ Einant kovine rikiuote ir sustojus būtina priklaupiti ar atsisėsti. Nelikite stovėti.

◆ Šaudant nuolat keisti pozicijas.

◆ Šaudant iš patalpų geriau tai daryti slepiantis ne prie lango, bet iš patalpos gilumos.

◆ „Užeinant“ pas priešus į patalpą: pirmiau granata (ne metate, bet ridenate), tada sprongimas, o tada dar viena neaktyvuota granata (kad vėl išsislapstyti) ir tada užeiniate su paruoštu ginklu.

Protingas karys niekada:

◆ Nemiega poste. Už tai karo sąlygomis baudžiama mirtimi.

◆ Nevaikšto nesaugiose vietose vienas.

◆ Nerūko. Gryname ore dūmą galima užuosti už 100 m.

◆ Nelenda prie įtartinų objektų, nebando ko nors „išminuoti“ ar kitaip išsiaiškinti, kas tai yra.

◆ Atsidūręs nežinomose patalpose nieko neatidarinėja (net klozeto dangčio), nejudia elektronikos prietaisų, negelbėja kačiukų ar kitokių vaikučių, nevalgo svetimo maisto.

◆ Nepraleidžia progos plauti kojas ir... mokytis pirmosios medicininės pagalbos teikimo. ■

VALDAS KILPYS

Autoriaus nuotr.

Lietuvos piliečiai neliko abejingi jėgos naudojimui suverenios valstybės teritorijoje: palaikome ir remiame Ukrainą. Kviečiame ir raginame pradėti rinkti aukas kovojančiai Ukrainai.

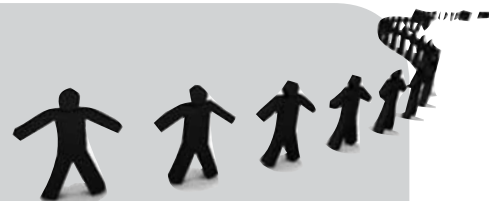
Kiekvieno šaulio, piliečio pareiga yra paremti Ukrainos karius. Šiuo metu mūsų fronto linija eina per Ukrainos teritoriją.

Paramą galite pervesti į sąskaitą:

AB Šiaulių bankas

LT84 7180 9000 0060 6627

KONKURSAS

„Baltijos keliui 25-eri. Ar išsaugosime jį atminty?“

Prisimenate 1989 m. rugpjūčio 23-įją? Iš artimųjų lūpų girdėjote, skaitėte apie unikalų įvykį – 2 mln. žmonių susikibo rankomis ir apjuosė Baltiją – taip išreiškė pasauliui siekį būti laisviems? Dalyvavote Baltijos kelio 10-mečio, 20-mečio paminėjimuose? Rašykite, dalykitės mintimis, nuotraukomis apie Baltijos kelio 25-mečio paminėjimą ir dalyvaukite konkurse.

Pirmosios vietos laimėtojas(-a) bus apdovanotas(-a) europarlamentaro, šaulio Petro Auštrevičiaus įsteigtu prizų – kelione į Europos Parlamentą.

Rašykite mums adresu: el. paštas: redakcija@sauliusajunga.lt; TRIMITO redakcija, Laisvės al. 34, LT-44240, Kaunas.

Rašinius ir nuotraukas siųskite iki spalio 15 d. Dar dviejų prizų laimėtojai taip pat bus apdovanoti.

SVEIKINAME LAUREATUS

Konkursas „Šaulys, į kurį noriu lygiuotis“ baigėsi. Spausdiname ketvirtosios laureatės rašinį ir nuoširdžiai dėkojame visiems rašiusiesiems bei išsakyusiesiems nuomonę. Sveikiname ir apdovanojame konkurso dalyvius bei pagarbos vertus šaulius, tapusius broliams ir sesėms šauliams sektinu pavyzdžiu.

Karaliaus Mindaugo šaulių rinktinės „Geležinio vilko“ kuopos jaunosioms šaulėms Justinai Zimbolytei, Editai Dutkevičiūtei dovanojame skėčius (prizo steigėja – signatarė dr. Laima Andrikienė), aprašytajam kuopos vadui Andriui Šmailiui – knygą „Lietuvos karių, partizanų ir šaulių kapai. Atlasas. 1918-1940 m.“ (prizo steigėjas – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGRTC)).

Suvalkijos šaulių rinktinės Vilkaviškio P. Karužos kuopos vado pavaduotojui Juozui Bačinskui dovanojame aplanką „Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracija ir signatarai“, aktyviajai būrininkei Vidai Augustinavičienei – K. Sakovičiaus knygą „Panerių dienoraštis“ (LGRTC prizai).

Pulkininko Prano Saladžiaus šaulių rinktinės 9-osios kuopos jaunajai šaulei Justei Toliušytei įteikiame kareivišką puodelį, LED žibintuvėlį ir Tado Dambrausko foto konkurso albumą (prizo steigėjas – LŠS Sporto ir technikos klubo viršininkas Tomas Juraitis).

ŠAULĖ, Į KURIĄ NORIU LYGIUOTIS

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės vadė – visų mūsų mylima ir labai gerbiama Asta Tidikienė – ir yra tas nepaprastas žmogus. Ji šaulė, į kurią gali lygiuotis visi. A. Tidikienė jau daugiau nei 5 metai vadovauja mūsų rinktinei. Tai žmogus, atnešęs naujovių, gerų idėjų. Ji visada pasiruošusi padėti išsisukti iš keblios situacijos, išties ranką, kai suklupsim, atiduos paskutines jėgas, kai mums jos išsėks, pasidalins viskuo, ką gali duoti. Būtent jos motyvuojama dar pagrindinėje mokykloje aš pradėjau eiti į šauliškus užsiėmimus, tik jai padedantėjau į pirmuosius žygius, tik su ja pradėjau važinėti į renginius

ar mokymus. Savo veiklumu ir šaulišku užsidegimu yra atvedusi ne vieną vaiką į šaulių organizaciją, sudominusi šauliška veikla. A. Tidikienė yra nuostabi, nes visada paskatins net didžiausią tinginį, motyvuos kiekvieną, kalbės, kai to reikės, ves tik į gerą kelią. Ištis ji puikiai organizuoja renginius, kursus ar stovyklas, vaikai ir jaunieji šauliai itin noriai dalyvauja, važiuoja, veikia. Jai pasiseka visada. Ji mus suvienija, paverčia vienu stipriu kumščiu. Iš jos galima pasimokyti pasitikėjimo, ryžto, kantrybės, tolerancijos, gero elgesio, manierų bei kalbos kultūros. Be galo malonu mokytis šių dalykų iš vadės, nes ji spinduliuoja gera nuotaiką, su šypsena veide pasitinka kiekvieną naują žmogų. Kadangi ji valdinga moteris, jos žodis yra stipriausias. Kita vertus, kiekvienas vadas turi būti ir griežtas. Ji žino, kada ir ką sakyti, kad visi jos klausytų. Griežtumas – labai stipri vadės savybė. Todėl ji kontroliuoja padėtį, viską sustato į savo vietas. Mūsų vadė – tikra Lietuvos patriotė, puikus pavyzdys jaunimui. Dažnai jos mintys ir žodžiai priverčia minutėlei sustoti ir pamąstyti bei pakeisti pirminį nusistatymą net labiausiai užsispyrusiems. Vadė be galo aktyvi. Ji dalyvauja beveik visur, nes jos žodyne nėra žodžio „nenoriu, negaliu“, o prie jos prisijungia ir kiti. Protinga, turinti didelę patirtį, kuria mielai dalijasi su visais, kartais kažką naujo papasakoja, pasijuokia kartu ir, žiūrėk, atveda į protą. Savo vadei visi rinktinės žmonės yra dėkingi už jos triūsą, atiduotas jėgas rengiant stovyklas. Ne veltui ji, baigusi kadenciją, buvo vėl išrinkta rinktinės vade. Mes visi to norėjome, nes be jos rinktinė atrodo ne tokia. Tad manau, kad ji yra puikus pavyzdys žmogui, kuris nori būti doras ir drausmingas šaulys. Be galo smagu, kad mes ją turime ir galime didžiuotis, kad tarp 10 rinktinių vadų ji yra vienintelė moteris. Smagu, kad savo darbu ji motyvuoja merginas, kad ir jos gali pasiekti aukštumų Šaulių sąjungoje ir Lietuvos kariuomenėje. Galiu drąsiai teigti, jog Asta Tidikienė – šaulė, į kurią norėčiau lygiuotis. ■

JUSTĖ TOLIUŠYTĖ

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės 9-osios kuopos jaunoji šaulė

APIE MUS

www.delfi.lt straipsnyje „Darbas toks, kad vadina Dievo dovana“ rašoma apie mokinių mylimą bei gerbiamą mokytoją, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės jaunųjų šaulių kuopos vadą Audrių Bautronį; informuojama: „Lietuvoje daugėja šaulių“; straipsnyje „Lietuvoje būtų kitaip nei Ukrainoje“ šauliai kalba apie LŠS narių veiksmus svetimšalių agresijos atveju.

www.ljus.lt straipsnyje „Jaunieji ugniagesiai vikrumą ir gelbėjimus demonstravo varžybose“ minima apie Utenos jaunųjų šaulių dalyvavimą jaunųjų ugniagesių varžybose.

www.utenoszinios.lt straipsnyje „Sodinti medžius – prasmingas darbas“ rašo apie Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 9-osios kuopos jaunųjų šaulių pavasarinę talką – Kuktiškių girininkijoje pasodintą beržyną.

www.grokiskis.lt straipsnyje „ES narystės dešimtmetis – su vėliavomis, laužais ir Baltijos kelio dvasia“ rašoma apie Lietuvos narystės ES dešimtmečio šventę, vykusią Lietuvos ir Latvijos pasienyje, bei šaulių dalyvavimą joje.

www.udiena.lt straipsnyje „Utenos krašto ugniagesiai paminėjo 90-metį“ minimi Plk. P. Saladžiaus šaulių rinktinės šauliai, dalyvavę bičiulių šventėje ir vaišinę šauliška koše svečius.

www.udiena.lt informacijoje „Šeimos šventėje – puiki nuotaika ir tikros šypsenos“ minima, kad Plk. P. Saladžiaus rinktinės šauliai šauliška koše vaišino miesto šventės dalyvius.

www.udiena.lt praneša, kad paminklo paskutiniam Lietuvos partizanui, šauliui Antanui Kraujeliui atidengimo ceremonijoje dalyvavo LŠS Garbės sargybos kuopos ir Plk. P. Saladžiaus šaulių rinktinės šauliai (str. „Atidengtas paskutiniam Lietuvos partizanui Antanui Kraujeliui pastatytas paminklas“).

www.utena.policija.lt rašoma apie P. Saladžiaus rinktinės pagalbą organizuojant dviračių žygį „Mink į Vyžuonas“.

www.alytus.policija.lt rašoma apie G. Matulionio kuopos jaunųjų šaulių dalyvavimą Leipalingyje minint Tarptautinę vaikų gynimo dieną.

Savaitraštyje „**Druskonis**“ Nr. 25 (1268) straipsnyje „Jaunieji šauliai drąsiai priima iššūkius“ rašoma apie Druskininkuose esančią Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Giedriaus Matulionio 3-iąją kuopą, jos veiklą, kalbintas kuopos vadas bei jaunas šaulys Paulius Balčiūnas.

www.lrytas.lt rašo: „Lietuvą nuo išorės grėsmių pasiryžę ginti ir garsūs žmonės“.

informacijoje „Kaune – įspūdinga istorinė ceremonija“ rašoma apie „naują“ ceremoniją Kaune – Vyčio kryžiaus vėliavos kėlimą Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Iš tiesų ši ceremonija vyksta jau keletą metų.

Dienraštis „**Kauno diena**“ spausdina:

pokalbį su LŠS vadu ats. plk. Antanau Plieskiu: „Būti šauliu vėl madinga“.

straipsnį „Lietuvos šauliai turi naują vadą“ – apie vykusį Šaulių sąjungos suvažiavimą ir delegatų patvirtintą naują organizacijos vadą.

pokalbį su ats. plk. ltn. Liudu Gumbinu: „Naujas vadas prašo kantrybės“.

pokalbį su Vėliavos būrio šauliais „Metai šauliams netrūkdo“.

informuoja apie LŠS šventę – „Šauliai šventę garbingai jubiliejų“.

„**Vilniaus diena**“ konstatuoja: „Gausėja Šaulių sąjungos gretos“.

www.lzinios.lt informuoja: „J. Olekas: Šaulių sąjungai tenka nauji iššūkiai“, „7 dalykai, kuriuos verta žinoti apie Šaulių sąjungą“.

www.balsas.lt: „Šaulių sąjunga susirūpino išlikimu“.

www.delfi.lt; www.lzinios.lt; www.bernardinai.lt; www.balsas.lt; www.elta.lt; www.kaunas.lt; www.kaunodiena.lt ir kiti portalai informuoja apie įvykusį LŠS šaulių atstovų suvažiavimą bei patvirtintą naują LŠS vadą ats. plk. ltn. Liudą Gumbiną; praneša apie LŠS vadų keitimosi ceremoniją.

Laikraštis „**Valsčius**“ straipsnyje „Partizaniškas patriotizmas tautoje dar gyvas“ rašo apie Lekėčiuose vykusią Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės dieną bei Kauno rajono šaulių dalyvavimą joje.

Žurnale „**Kariūnas**“ (2014 m. Nr. 2) spausdinama LŠS vado ats. plk. ltn. L. Gumbino kalba, pasakyta Šaulių sąjungos suvažiavime.

Laikraštyje „**Utenos apskrities žinios**“ spausdinamas straipsnis „16 pedagogų šeima: atėjo laikas formuoti pedagogų dinastijoms“, kuriame rašome apie šaulį, LŠS Centro valdybos narį, sąjungą Mindaugą Nefą, tęsiantį profesines giminės tradicijas.

www.utena.policija.lt rašoma apie jaunųjų šaulių stovyklą: „Lietuvos policijos ir Šaulių sąjungos organizuojamoje stovykloje įgaunamos vertingos žinios bei įgūdžiai“.

www.policija.lt rašoma apie Vilkaviškio r. PK pareigūnės, Suvalkijos šaulių 4-os rinktinės šaulės Vilijos Grybauskienės aktyvią bei prasmingą veiklą: „Šauliška veikla: nėra erdvės neigatyvioms fantazijoms“.

www.dzukijosinfo.lt „Alytaus miesto savivaldybė kartu su kariais ugdytų jaunimo patriotiškumą“. Nors pavadinime minimi tik kariai, tačiau straipsnyje rašoma, kad šia veikla taip pat užsiims Karininko A. Juozapavičiaus šaulių rinktinės šauliai.

Žurnalas „**PANELĖ**“ spausdina dviejų Karaliaus Mindaugo šaulių rinktinės šaulių pasisakymus apie Sąjungą bei šaulių veikimus. ■

PRO MEMORIA
**FELIKSAS
MAŽEIKIS**
(1917–2014)

Su giliu liūdesiu pranešame, kad eidamas 97-uosius metus mirė Rokiškio krašto žmogus legenda, prieškario Lietuvos kariuomenės karys, buvęs partizanas, politinis kalinys, iki paskutinių dienų aktyvus visuomenininkas Feliksas Mažeikis.

F. Mažeikis buvo Lietuvos šaulių sąjungos garbės šaulys, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos narys, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio dalyvis, apdovanotas I laipsnio partizanų žvaigžde, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narys, Sąjūdžio dalyvis, kraštotyrininkas, visuomenininkas. Tai žmogus, visą savo gyvenimą nešęs laisvės vėliavą savo širdyje. Tos laisvės ir vilties negalėjo atimti nei lageriai, nei persekiojimai, nei bauginimai, nei nepriekliai. Jaunystėje sunkiai dirbęs įvairius darbus, karinę tarnybą atlikęs 1-ajame LDK Gedimino pulke, pokario metais partizanavęs ir ilgus gyvenimo metus praleidęs tremtyje, grįžęs į Lietuvą įsijungė į Sąjūdžio veiklą. Tai

buvo stebėtinai energingas, plačios erudicijos, šviesios atminties, tolerantiškas ir kuklus žmogus. Kiekvienas jaunas žmogus galėjo pavydėti energijos šiam garbaus amžiaus, daug gyvenimo išbandymų atlaikiusiam žmogui. F. Mažeikį nuolat sutikdavome rajono, respublikiniuose renginiuose, jis mielai dalyvaudavo susitikimuose su rajono jaunimu, ypač noriai bendraudavo su jaunaisiais šauliais. F. Mažeikis visą savo gyvenimą rašė Lietuvos istoriją. 1939 m. spalio 29 d. su LDK Gedimino 1-uoju pulku įžengė į Vilnių, girdėjo Kariuomenės vado generolo Stasio Raštikio sveikinimus Vilniaus grąžinimo proga.

1940 m. birželio 15 d. Lietuvą okupavus sovietams Lietuvos kariuomenės laukė tragiškas likimas, tad F. Mažeikiui teko slapta pabėgti į tėviškę ir kurį laiką slapstyti. Prasidėjus karui jis dalyvavo Birželio sukilime, vėliau tapo partizanu, pasekmė – lageris Norilske. 2011 m. išleido autobiografinę knygą „Mano gyvenimas“, kurioje per savo išgyvenimus papasakojo istoriją, kaip mūsų tautiečiai kovojo, kentėjo ir aukojosi gyvybes dėl Lietuvos laisvės. F. Mažeikio gyvenimas – tai tikėjimas, mokėjimas atleisti, gyventi be pykčio, pagiežos, daug judėti ir būti optimistu. F. Mažeikio neišsenkama energija, tolerancija ir optimizmas visada bus puikus pavyzdys kiekvienam. ■

ROKIŠKIO RAJONO ŠAULIAI

UŽJAUČIAME

Mirus ilgamečiam šauliui Vaciiui Janioniui nuoširdžiai užjaučiame dukras ir artimuosius.

LŠS vadovybė ir Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauliai

Po sunkios ligos, eidamas 87-uosius metus mirė LŠS Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Kauno „Tvirtovės“ kuopos skyriaus vadas Silvestras Mackevičius. Artimiesiems reiškiamo užuojautą.

LŠS vadovybė ir Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
„Tvirtovės“ kuopos vadas ir šauliai

Mirus Mamai, nuoširdžiai užjaučiame Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šaulį Saulių Nefą, velionės šeimą ir artimuosius.

LŠS vadovybė, Plk. Prano Saladžiaus šaulių
9-osios rinktinės štabo darbuotojai ir
Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šauliai

Mirus mylimai Mamytei, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo Vilniaus šaulių kuopos vado pavaduotojui Rimantui Vrubliauskui.

LŠS vadovybė, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės
vadas ir Vilniaus šaulių kuopos vadas bei šauliai

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos šaulę Editą Puidokienę dėl mylimos Mamos mirties.

LŠS vadovybė, Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio
P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadovybė ir šauliai

Mirus brangiam sūnui Vytautui, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo šauliui Petriui Kryžiui.

LŠS vadovybė, Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės
vadas, Šiaulių 3-iosios kovinių šaulių kuopos vadas ir šauliai

Nuoširdžiausiai užjaučiame mielą sesę sąjūnę Karoliną Vijeikytę, mirus brangiam žmogui – Tėčiui. Dalijamės Tavo skausmu ir linkime tvirtybės.

LŠS vadovybė, korporacijos „Saja“ nariai

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos vadą Edmundą Pranckevičių dėl mylimo Tėvelio mirties.

LŠS vadovybė, Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės vadas,
Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šauliai

Mirus Tėčiui, nuoširdžiai užjaučiame Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadą Židrūną Šadauskį.

LŠS vadovybė, štabas, rinktinės šauliai

LŠS VADO APDOVANOJIMAI

Sąjungos vado įsakymais II laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: Lietuvos šaulių sąjungos Garbės sargybos kuopos šauliai Vladimiras Achalaja, Evaldas Savčiukas, Tomas Sušinskas; Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės Mažeikių 1-osios šaulių kuopos vadas Pranas Trakinis; Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Alytaus 10-osios kuopos vadas Juozas Krušinis.

Sąjungos vado įsakymais III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės Rietavo 3-iosios šaulių kuopos būrio vadai Zofija Sideravičienė, Stasys Damulis, šaulys Algimantas Kazimieras Juozaitis; Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Raseinių 7-osios kuopos vado pavaduotojas Alfonsas Klimas ir Viduklės šaulių 2-ojo būrio vadas Alfonsas Čepauskas, Kauno „Tvirtovės“ 3-iosios kuopos Vyčio Kryžiaus Ordino Vėliavos būrio vado pavaduotojas Edmundas Pauliukonis ir šauliai Antanas Maslauskas ir Henrikas Šmitas, Kauno „Tvirtovės“ 3-iosios kuopos 1-ojo būrio šaulys Vincentas Kursas, 2-ojo būrio šaulė Alė Žukauskienė; Kauno 4-osios kuopos vadas Giedrius Gudžinskas, Ariogalos 13-osios kuopos šaulys Steponas Kondratas; Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Alytaus 8-osios kuopos šaulė Jolita Mickevičiūtė, Alytaus 7-osios kuopos vadas Kęstutis Žilevičius; Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės vadas Skirmantas Valatkevičius, vado pavaduotojas Juozas Luckus ir štabo šaulys Antanas Karalukas; Alytaus raj. 11-osios kuopos šaulys Vytautas Paškevičius; Alytaus 1-osios kuopos vado pavaduotojas Justinas Padegimas; Alytaus 1-osios kuopos šaulys Vitas Janavičius; Lazdijų 4-osios kuopos šaulys Algirdas Vincas Lazauskas; Lazdijų 4-osios kuopos būrio vado pavaduotojas Jonas Varnelis; Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato viešosios tvarkos viršininkas Remigijus Stukas; Talino Kaitsellit „Malk“ šaudymo klubo inspektorius Juri Kilvits ir „Malk“ Kaitseliit šaudymo klubo kursų inspektorė Karin Muru; Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės vadė Asta Tidikienė; Lietuvos šaulių sąjungos vado pavaduotojas-jauųjų šaulių vadas Vytautas Žymančius; Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas Tomas Grabauskas, Širvintų šaulių 10-osios kuopos šaulys Rimantas Antanas Miniauskas; Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Panevėžio 6-osios kuopos šaliai, SP Karaliaus Mindaugo husarų bataliono puskarininkiai seržantai Vaidas Kiškis ir Arūnas Skupas; KASP Dainavos apygardos 1-osios rinktinės vadas Plk. ltn. Rimantas Jarmalavičius.

Sąjungos vado įsakymais padėkos įteiktos: Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-iosios kuopos Vyčio Kryžiaus Ordino Vėliavos būrio šauliams Romualdui Liutkui, Petruui Kamanduliui, Kauno „Tvirtovės“ 3-iosios kuopos šauliams Janei Čibirkienai, Gracijonui Dūdai, Kauno „Tvirtovės“ 3-iosios kuopos 2-ojo būrio šauliui Alei Žukauskieniui; Joniškėlio miestelio seniūnui Steponui Rimkui, Utenos rajono Vyžuonų seniūnijos seniūnui Audriui Remeikiui, Pandėlio miestelio seniūnui Romui Varaniui, Tauragės miesto seniūnui Virginijui Žiliui, Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunuųjų šaulių vadui Povilui Daukševičiui, Alytaus 7-osios kuopos būrio vadei Brigitai Vinikaitytei, 1-osios kuopos būrio vadui Alvydui Lazauskui; Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės Alsėdžių 6-osios kuopos šauliams Regimantui Kontrimui, Pauliui Kačkauskui; Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnams Emilijai Radavičiūtei, Valdui Jakučionui, Pauliui Šlepečui, Titui Masiulioniui, Mantui Gecevičiui, Justui Petrošiui, Deividui Zelbai, Gretai Kancevičiūtei, Mindaugui Jasičiui, Artūriui Macickui, Panevėžio „Minties“ gimnazijos mokytojui Vaidotui Ruliui, Lietuvos edukologijos universiteto 3-iojo kurso studentėms Jurgitai Lazarenkaitei, Dovilei Žukauskaitei, Astai Sarapinaitei, Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Panevėžio 6-osios kuopos šauliams Valerijai Stundžienei, Algimantui Jurėnui, Panevėžio 3-iosios kuopos šauliui Antanui Bikinui, SP Karaliaus Mindaugo husarų bataliono vadui plk. ltn. Gintarui Vidzickui, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų bataliono S4 skyriaus logistikos karininkei ltn. Audronei Lengvinieniui, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios šaulių rinktinės Trakų rajono šaulių 6-osios kuopos šauliui Mariui Dzenevičiui. ■

Rugpjūčio 14 d. LŠS vado įsakymu patvirtinta nauja šaulių žurnalo redakcijos kolegija. Ją sudaro:

Liudas Gumbinas (LŠS vadas), Ernestas Lukoševičius (LŠS išeivijos šaulys), Gediminas Jankus (Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys), Jonas Godliauskas (CV narys, Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulys), Mindaugas Nefas (CV, „Saja“ narys, Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šaulys), Leonas Stonkus (CV narys, Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės šaulys), Kęstutis Vaitonis (CV narys, Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šaulys).

Nuoširdžiai dėkojame 2010–2014 metų kadencijos redakcijos kolegijos nariams, šauliams Jonui Andriuškevičiui, Sauliui Pauliui Bytautui, Arimantui Dumčiui už nuoširdų darbą. Neatsisveikiname. Tikimės draugauti ir toliau bendradarbiauti. Redakcija

SVEIKINAME

Šauliškumas tesuteikia laimingą gyvenimą ir Aukščiausiojo palaimą, jėgų toliau prasmingai gyventi ir būti naudingų šeimai bei Tėvynei.

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės šauli **KAZIMIERA VACLOVĄ BERNIŲ**
85-ojo gimtadienio proga.

Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šauli, laisvės kovų dalyvį, parlamento gynėją **PETRĄ GLINSKĮ**
85-ojo gimtadienio proga.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauli, buvusį politinį kalinį, aktyvų sąjūdininką **MINDAUGĄ SUDNIKĄ** garbingo 85-ojo jubiliejaus proga.

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Joniškio 6-osios kuopos šauli **KAROLĮ BAČIONĮ** 80-ojo jubiliejaus proga.

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Baisogalos 8-osios kuopos šauli **SILVINĄ KAZLAUSKĄ** 80-ojo jubiliejaus proga.

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šaulius **VYTAUTĄ MEDIŠAUSKĄ** 80-ojo ir **RIMANTĄ RADZEVIČIŲ** 70-ojo jubiliejaus proga.

Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės 3-iosios kuopos šaulius **DALE KRIŠČIŪNIENĘ** 80-ojo, **ONUTĘ BENIULIENĘ** ir **BRONISLOVĄ LELEŠIŲ** 75-erių, **EUGENIJŲ BOTYRIŲ** 65-erių ir **SKIRMANTĄ ANDRIUŠĮ** 45-erių metų proga.
Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vado pavaduotoją **JUOŽĄ BAČINSKĄ** 55-ojo, šaulius **KOSTĄ BUBNĮ** 85-ojo, **NERINGĄ RIPKEVIČIŪTĘ**, **AUDRONĘ SALDUKAITĘ**, **DARIŲ LANGAITĮ** 25-ojo gimtadienio proga.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 2-osios kuopos šauli **ALGIRDĄ JURGĮ GUSTĄ** 75-ojo gimtadienio proga.
Vytauto Didžiojo 2-osios šaulių rinktinės Kauno „Tvirtovės“ kuopos šaulius **ANTANĄ STAŠKEVIČIŲ**, **ANTANĄ PURLĮ** ir **ALEKSĄ BERŽIŲ** 85-ojo, **ALVYDĄ DOMININKĄ SEMAŠKĄ** 75-ojo, **VACLOVĄ KEKĮ**, **ALGIRDĄ ANTANĄ JANČIUKĄ** ir **BRONIŲ ŠABŪNĄ** 70-ojo, **VLADĄ DRUPĮ** ir **VYTAUTĄ ANTANĄ RAUDŽIŲ** 65-ojo jubiliejaus proga.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Raseinių 7-osios kuopos Viduklės 2-ojo būrio šaulių vadą **ALFONSA ČEPAUSKĮ** 65-ojo gimtadienio proga.

Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauli, valdybos nari **KAZIMIERĄ PAZNĖKĄ**, pasiekusį lietuvišką kapą – šešiasdešimt – gražų jubiliejų.

Laimė ir gyvenimo džiaugsmas dalykitės ne tik dviese, bet su visa šauliška šeima. Kurkite, aukite ir auginkite vedini kilnių tikslų.

Sukūrusius šaulišką šeimą:

GINTARĘ KUTKAUSKAITĘ ir **GEDIMINĄ NEFĄ**, **VAIDĄ EIGĖLYTĘ** ir **ROBERTĄ ČIŽIKĄ** iš Plk. P. Saladžiaus 9-osios šaulių rinktinės;

Sajūnus **REGINĄ BARBŠYTĘ** ir **AUDRIŲ PETREIKĮ**, **AUGUSTĄ ŽUKAUSKĄ** ir **INGĄ ORLAKAITĘ** iš Karaliaus Mindaugo šaulių rinktinės.

